

Virtuální technologie ve výzkumu biologické a forenzní antropologie

Mgr. Mikoláš Jurda Ph.D.

Kurz CŽV – Metody terénního výzkumu v antropologii

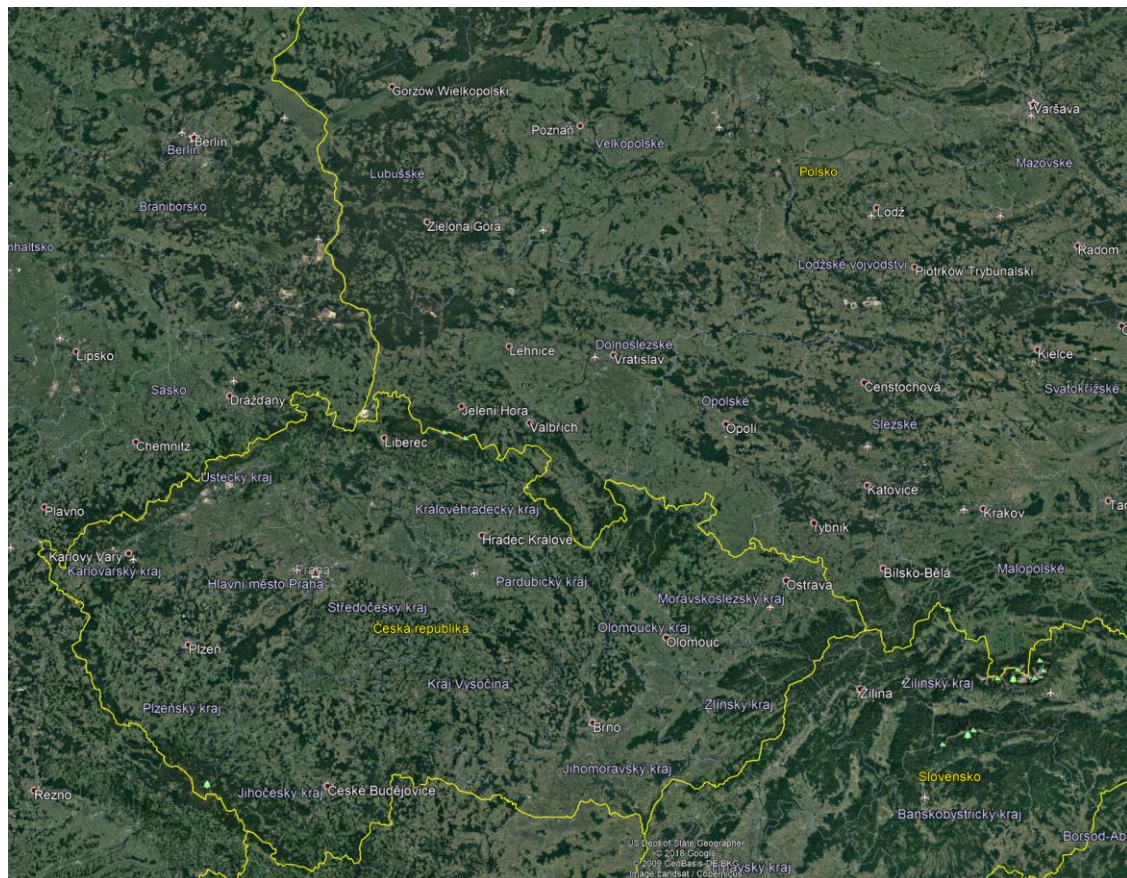
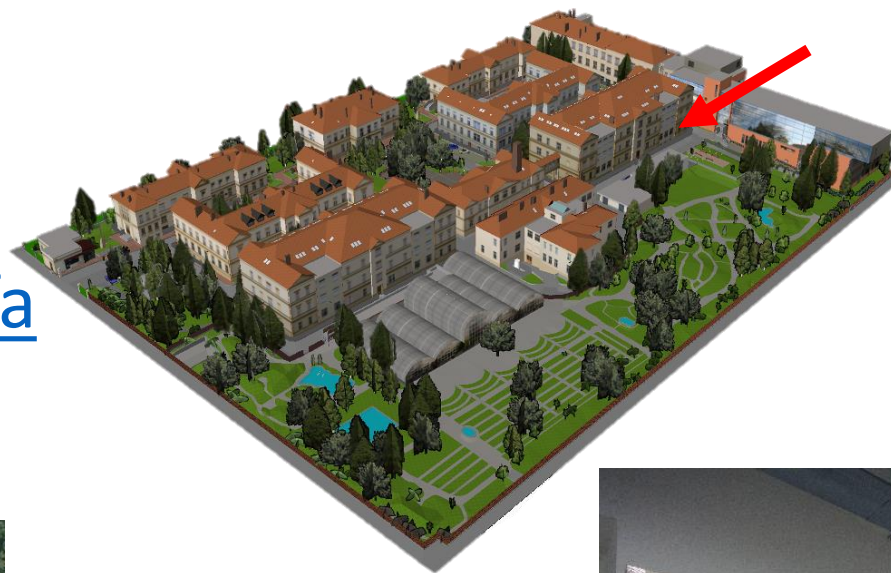
LAMORFA

Laboratoř morfologie
a forenzní antropologie

<http://www.sci.muni.cz/lamorfa>

Lamorfa

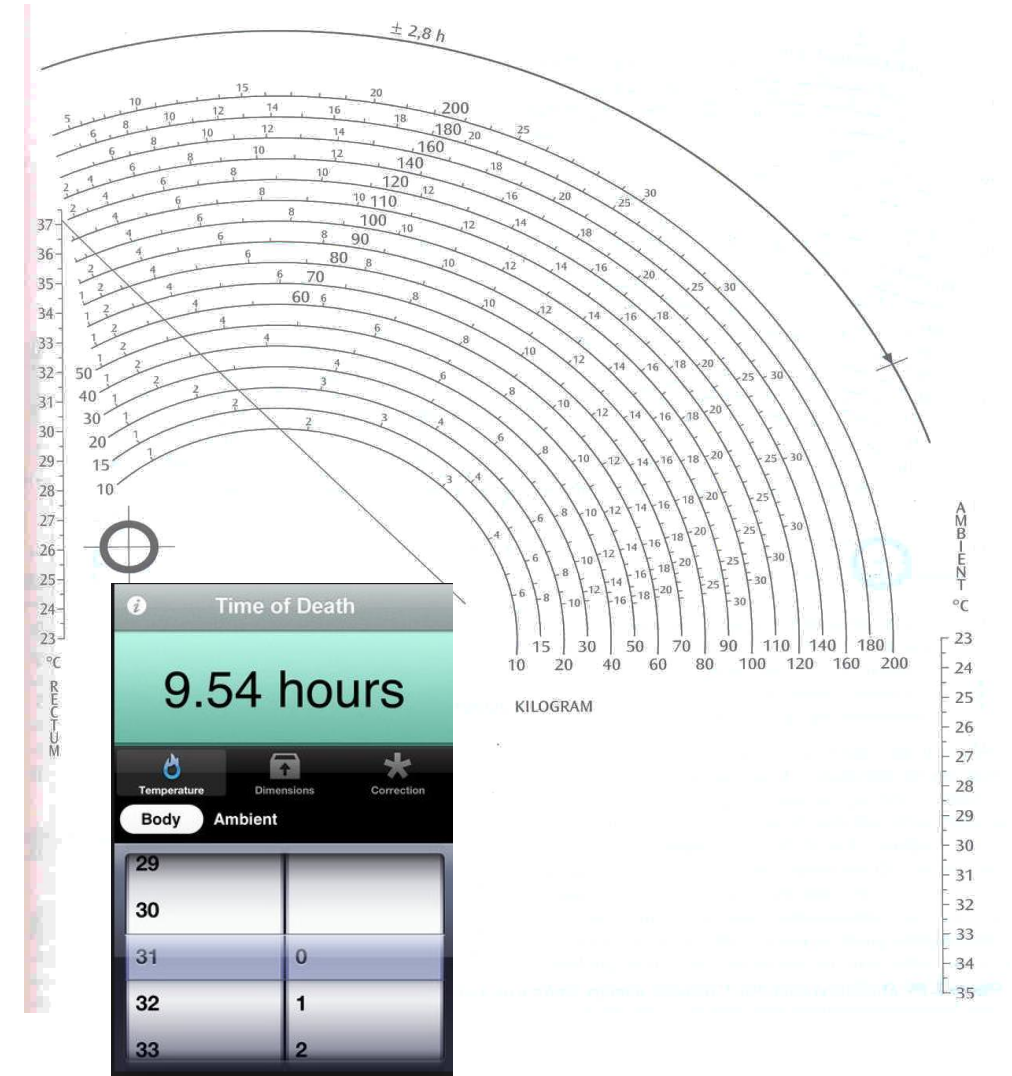
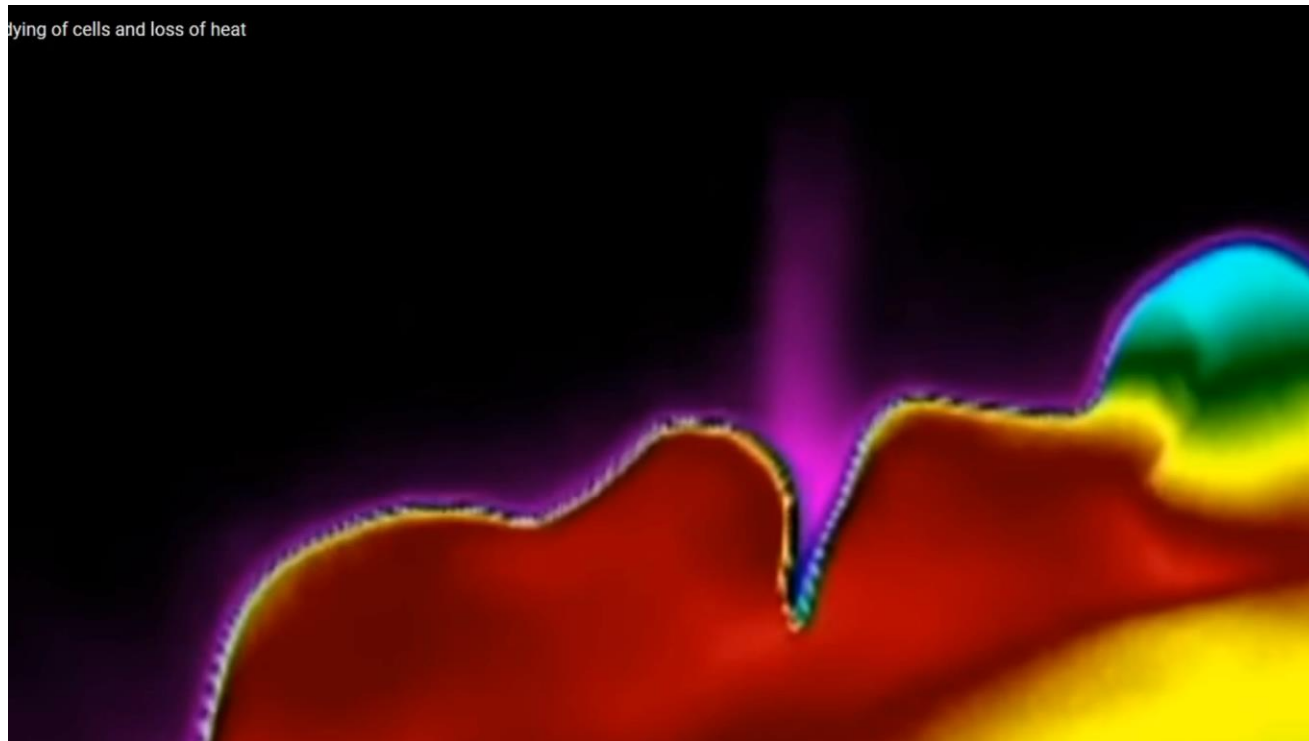

Posmrtné změny

Negativní výsledek panangiografie; Zasychání kůže a sliznic; Deformovatelnost zornice

Chladnutí těla (*algor mortis*)

Posmrtné změny

Nahromadění krve v níže
položených oblastech (*livor mortis*)

(zdroj: Aeternum Vale)

Posmrtné změny

posmrtná ztuhlost (*rigor mortis*)

- 3 hodiny až 2-3 dny

3D dokumentace v soudním lékařství

- fotogrammetrický záznam povrchu těla

+ desítky dalších

- 3D skenery

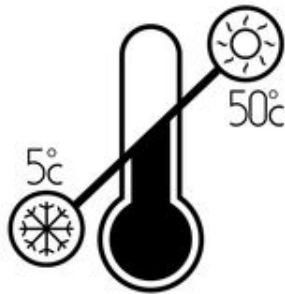
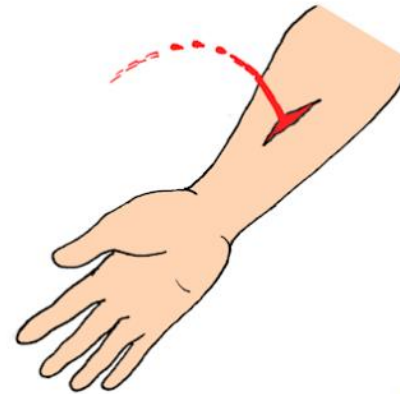
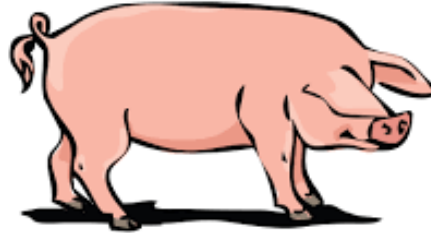
3D dokumentace v soudním lékařství

Rozklad měkkých tkání

týdny – tisíce let

tělo v koženém oblečení

tělo v teplákovce

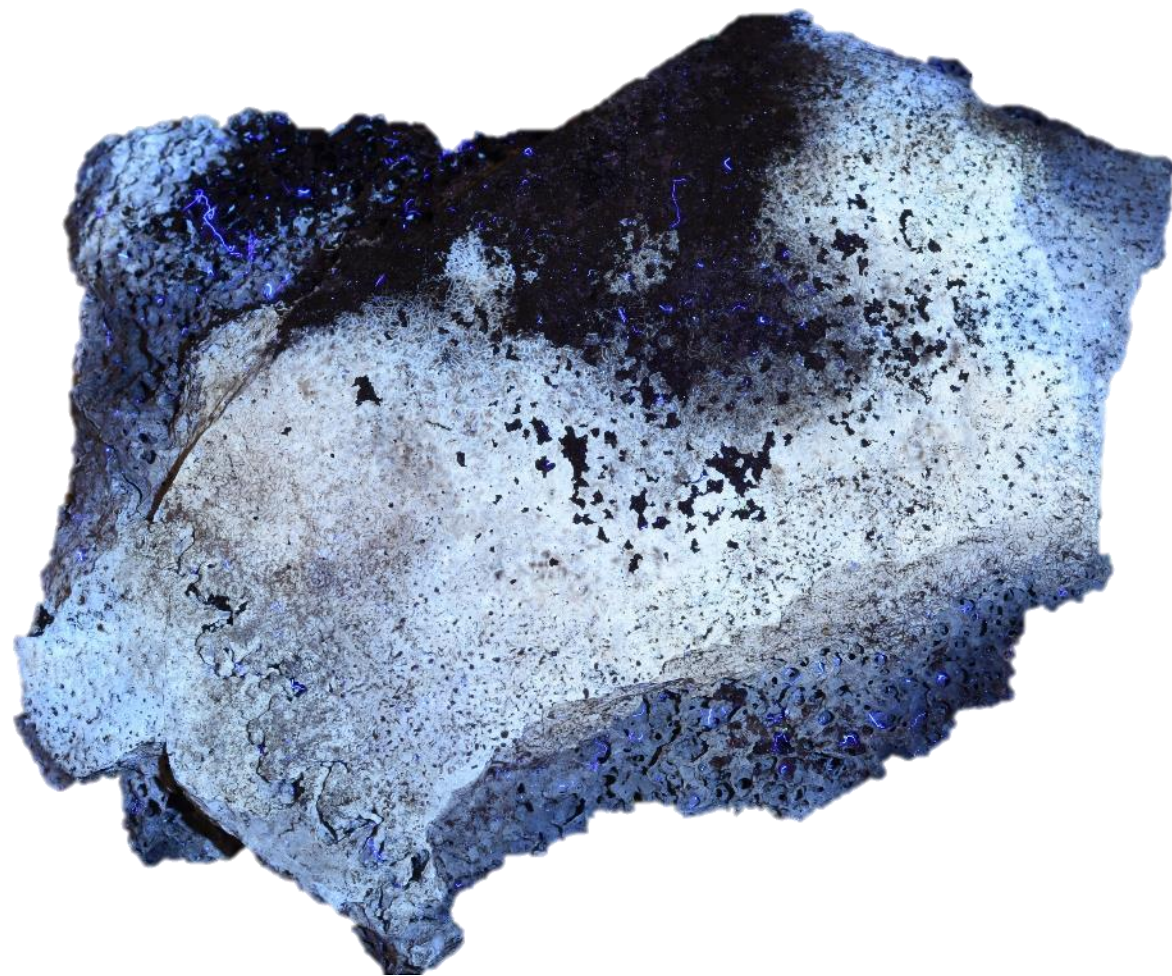

neporušené tělo

vykrvácené tělo

kost spálená při 1 000° C

čerstvá kost

Rozklad měkkých tkání

Rozklad měkkých tkání – záměrná mumifikace

Rozklad měkkých tkání – přirozená mumifikace

Rozklad měkkých tkání – přirozená mumifikace

Baron František Trenck

baron František Trenck
1711 - 1749

Baron František Trenck

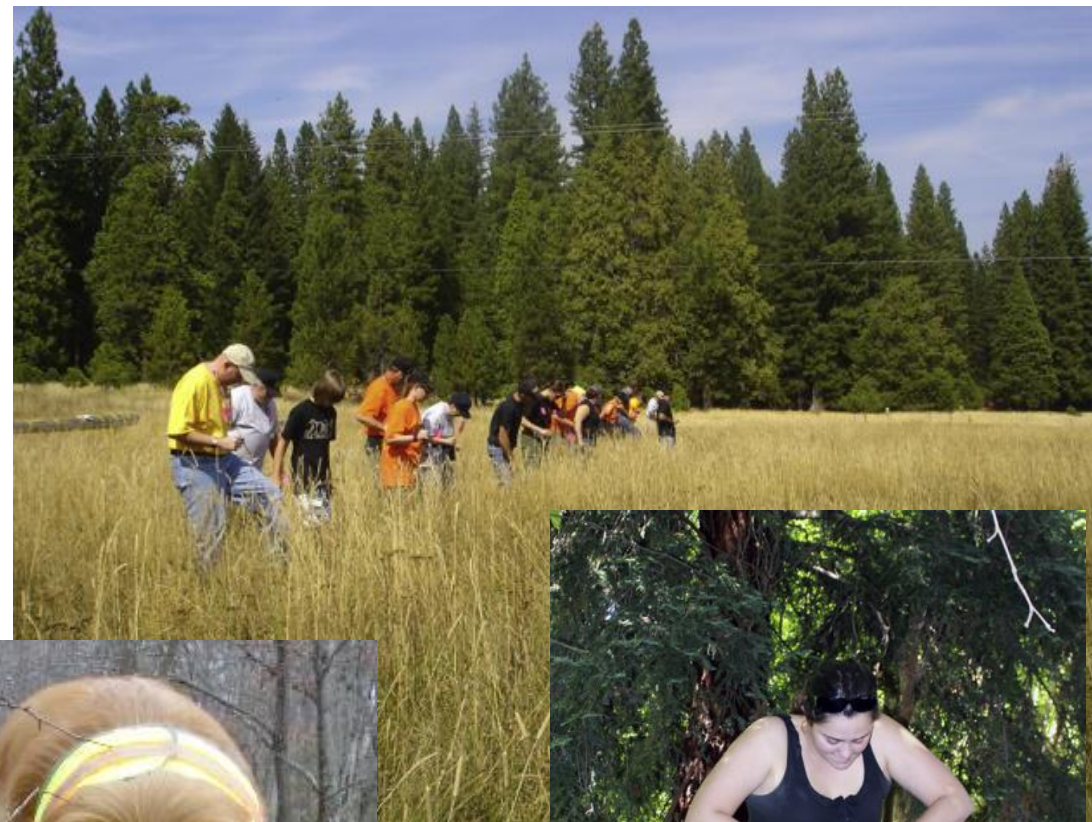
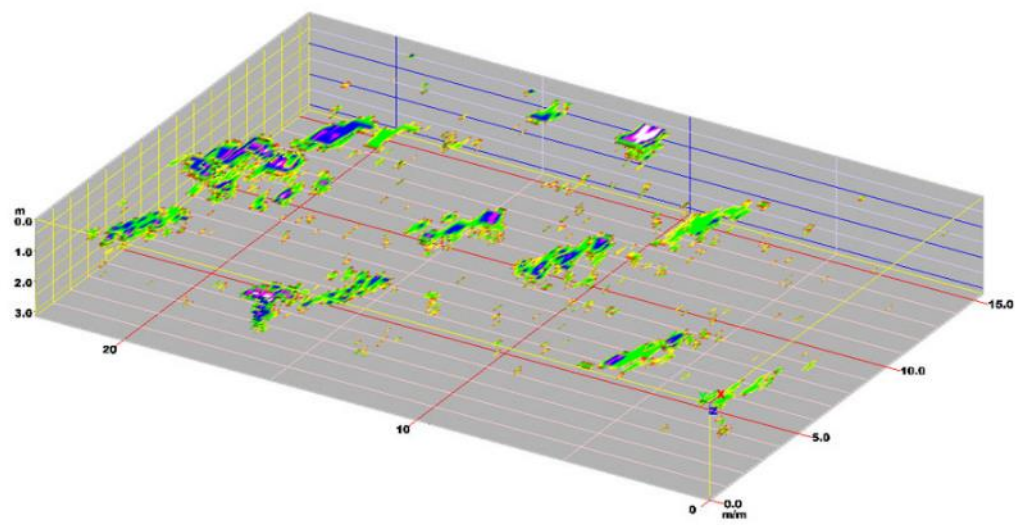
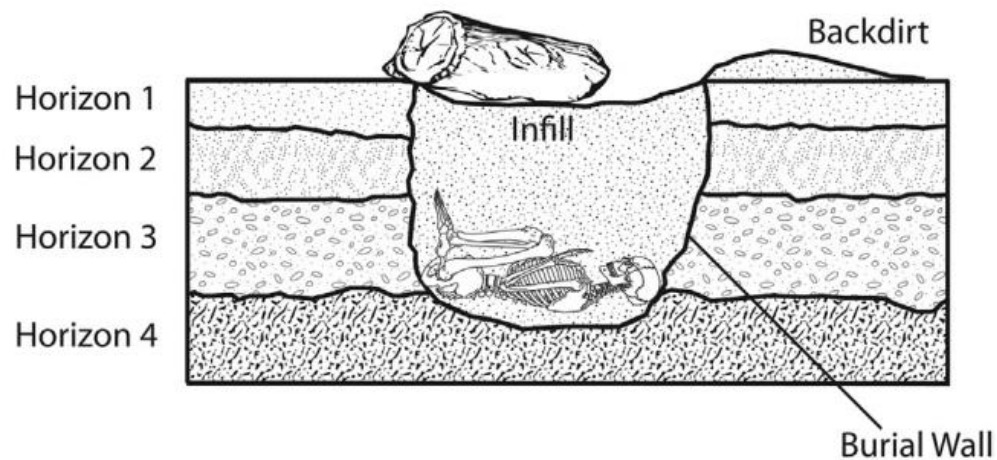

baron František Trenck
1711 - 1749

Vyhledání pozůstatků

Vyhledání pozůstatků s pomocí dronů

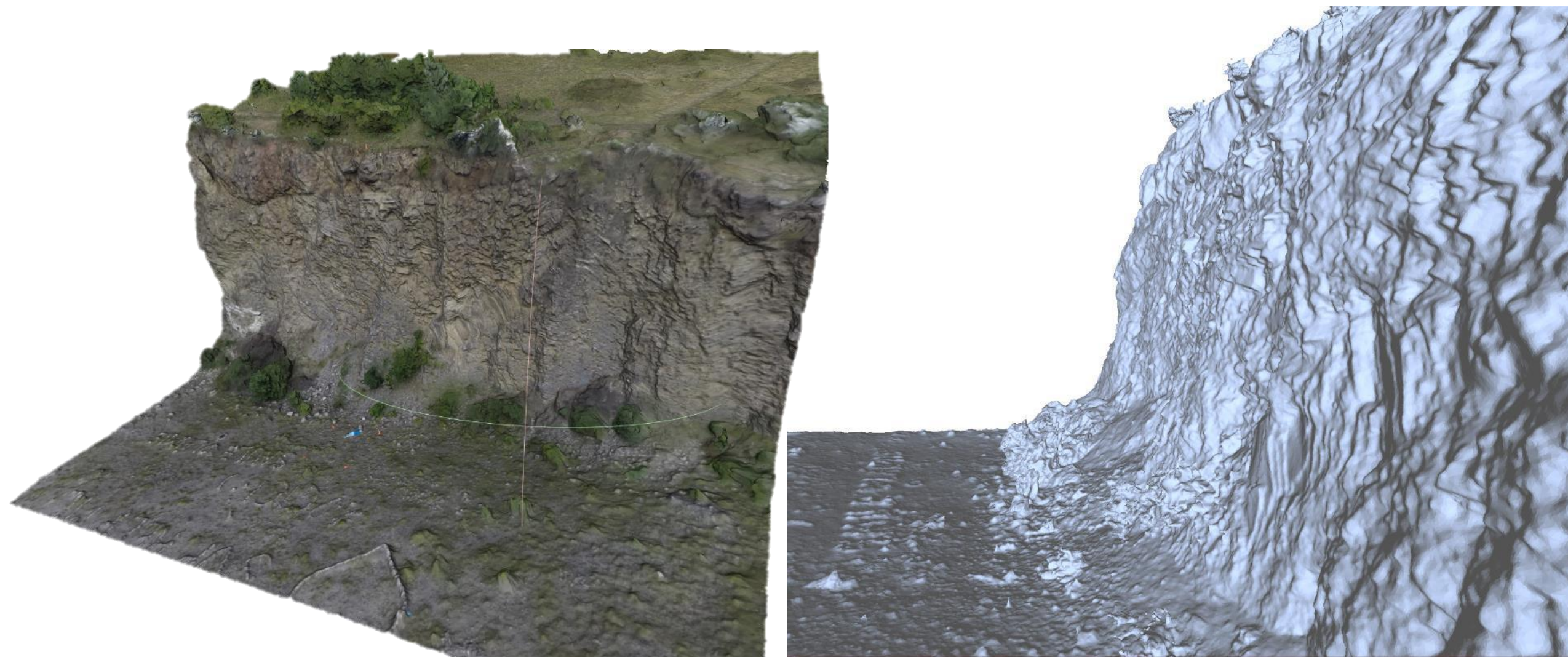

Vyhledání pozůstatků s pomocí dronů

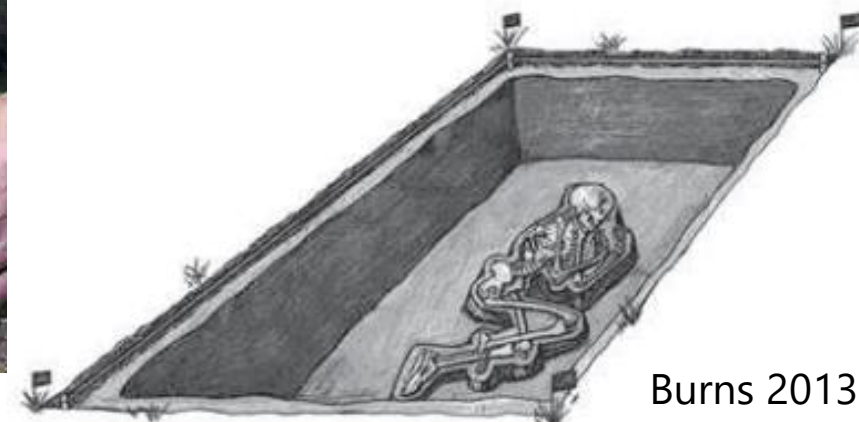
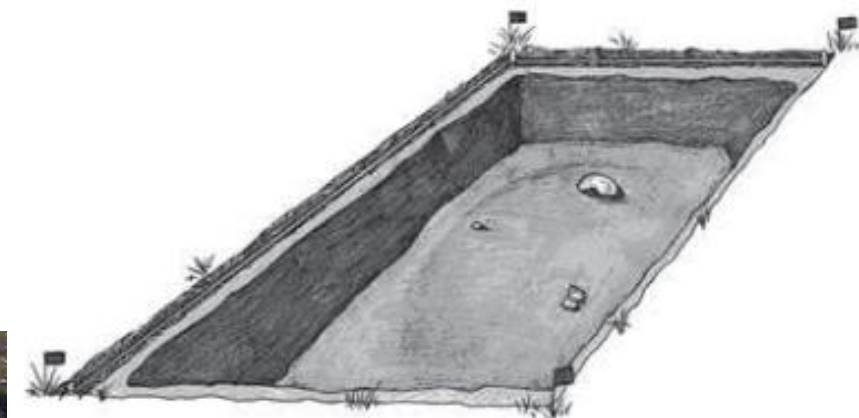
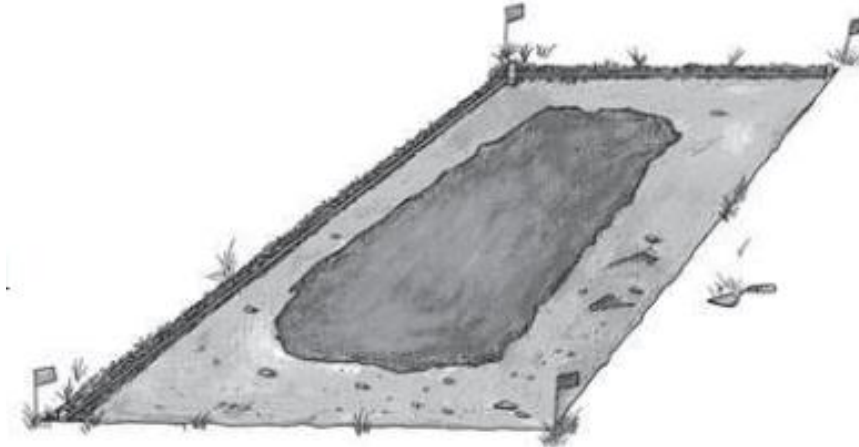
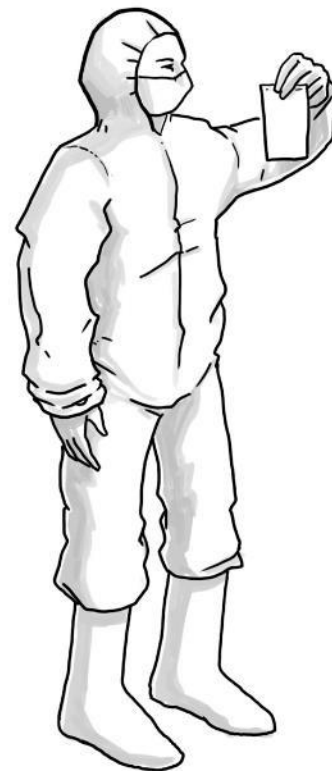
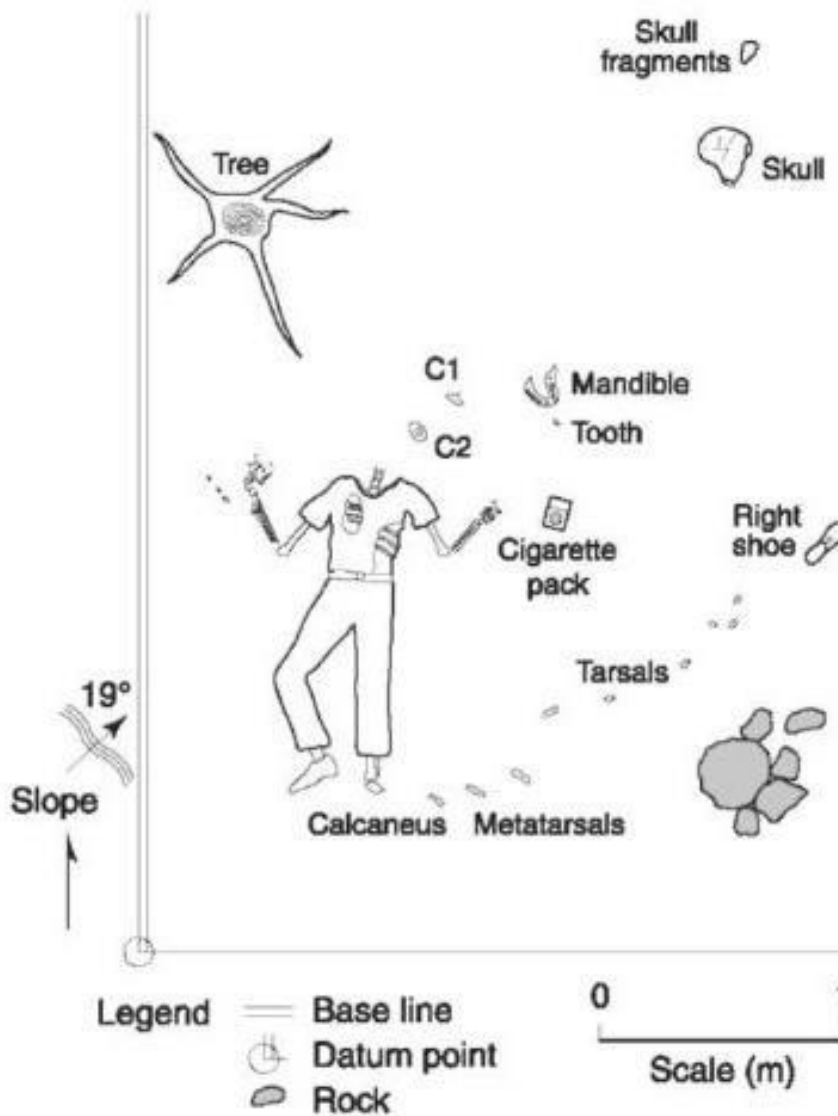

Vyhledání pozůstatků s pomocí dronů

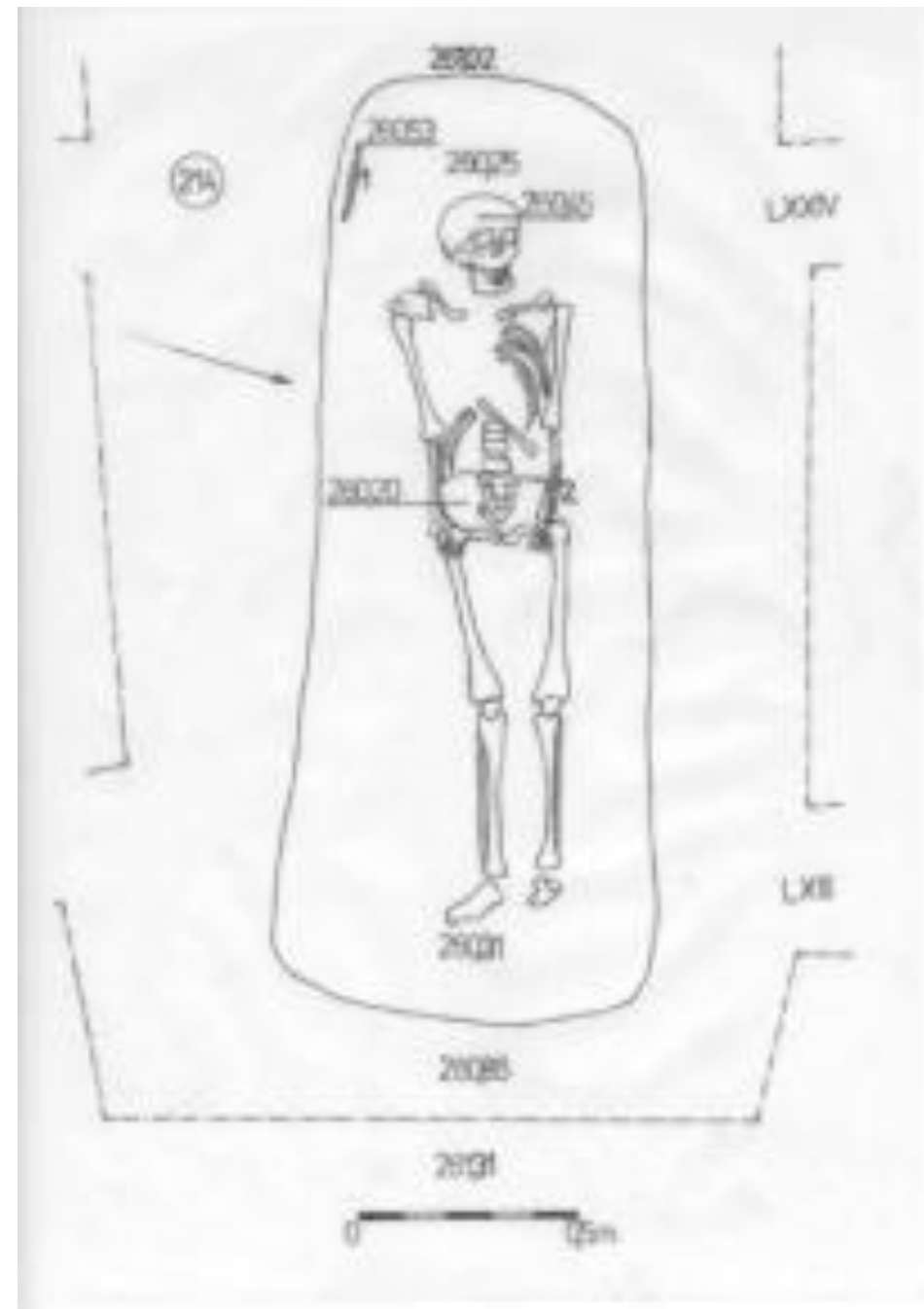

Vyhledání pozůstatků s pomocí dronů

3D dokumentace nálezové situace

3D dokumentace nálezové situace

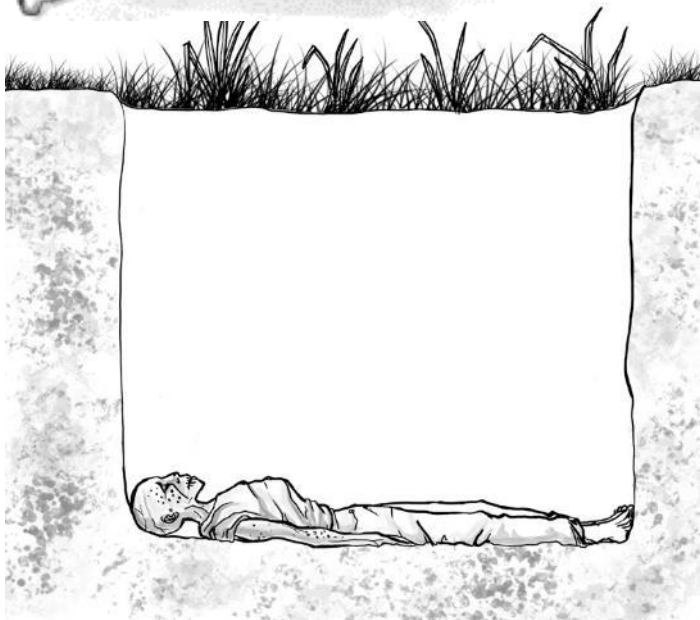
3D dokumentace – hromadné hroby

Vraždit po přípravě nebo bez? V létě nebo zimě?

- lokalizovaný
- disperzní

Máme všechny kosti?

Jsou lidské?

Podílela se jiná osoba?

Jak je nález starý?

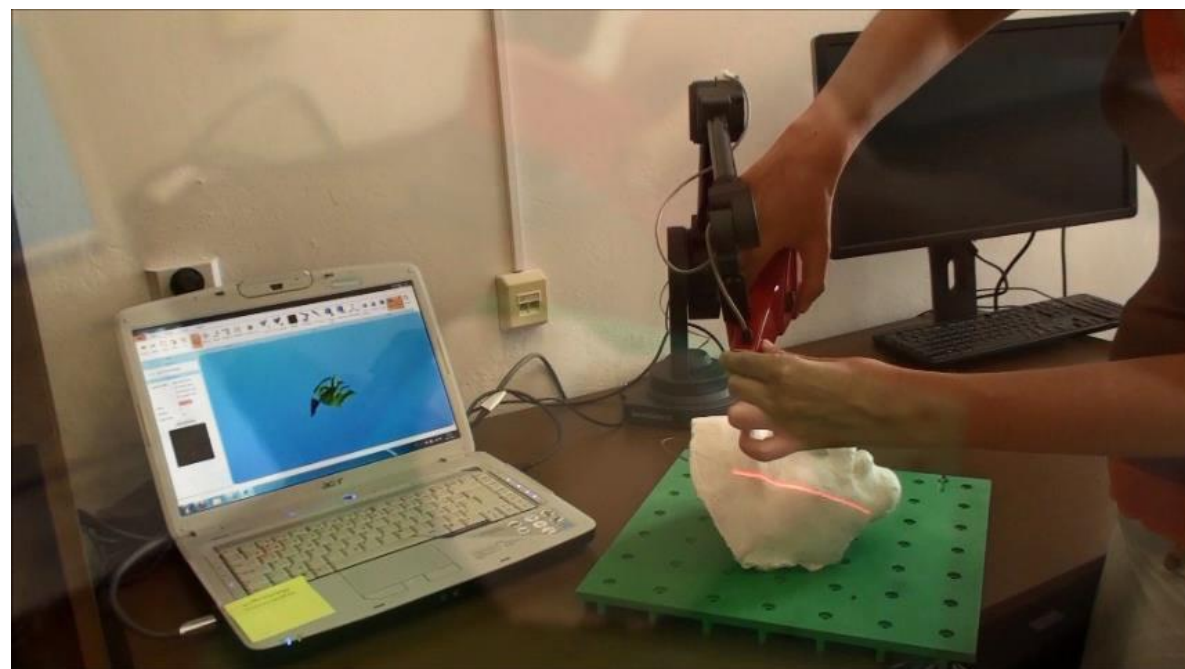
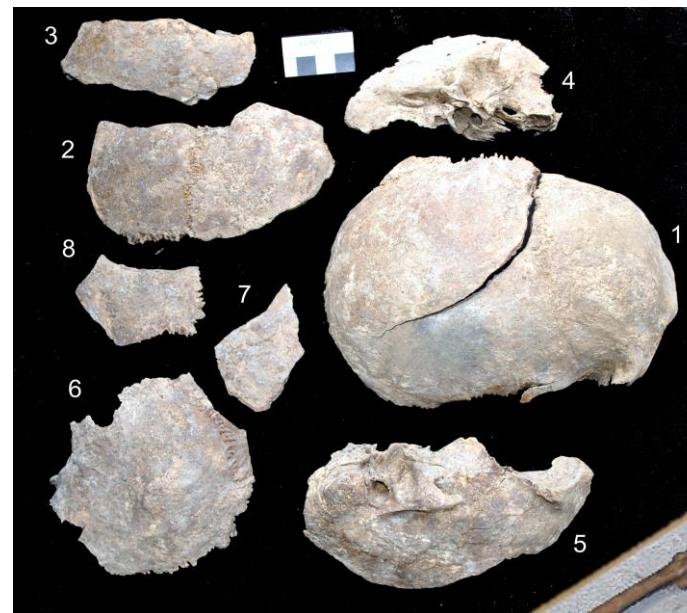

Co dalšího se našlo?

Dokumentace a vyšetření nálezů

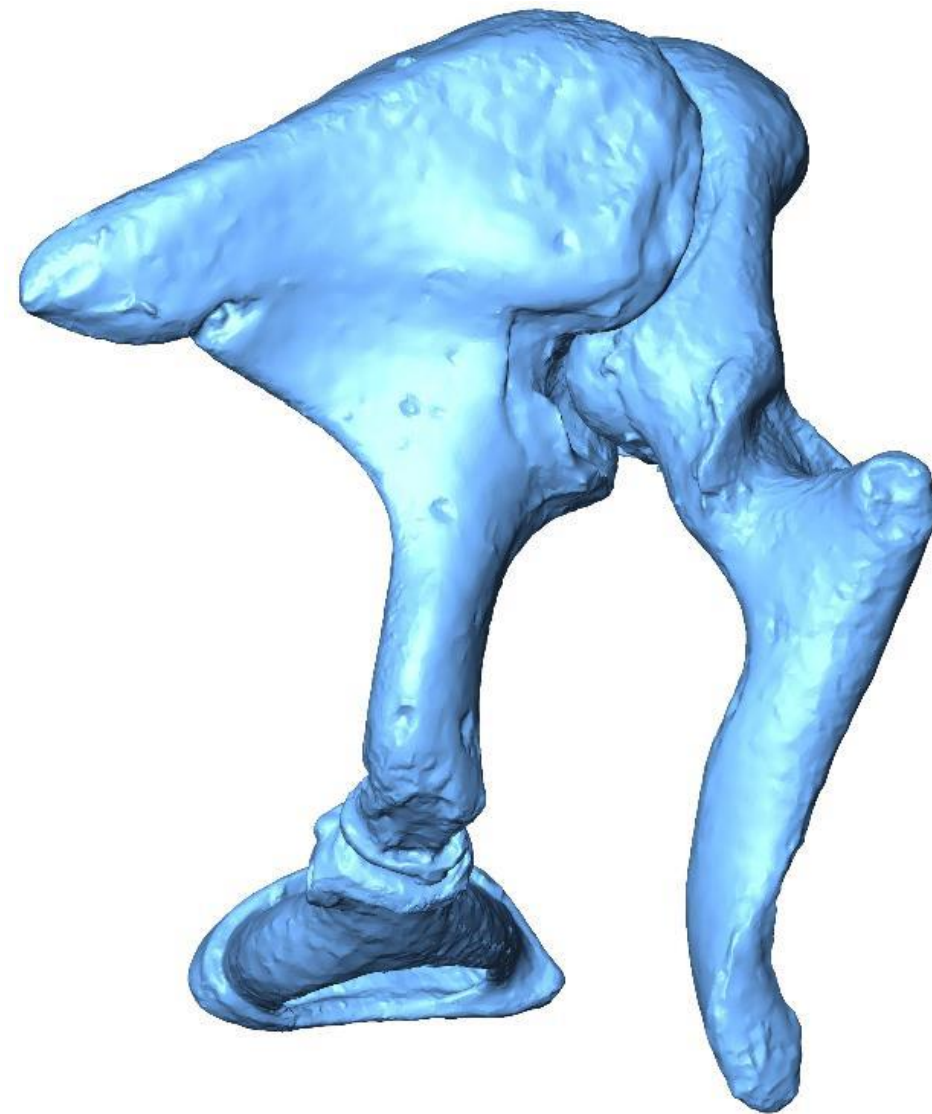

LAMORFA

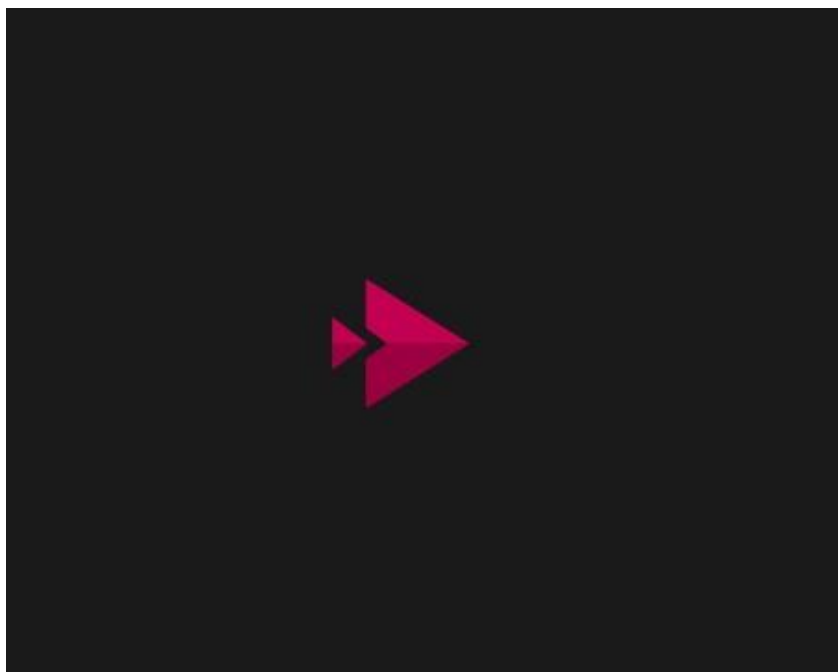
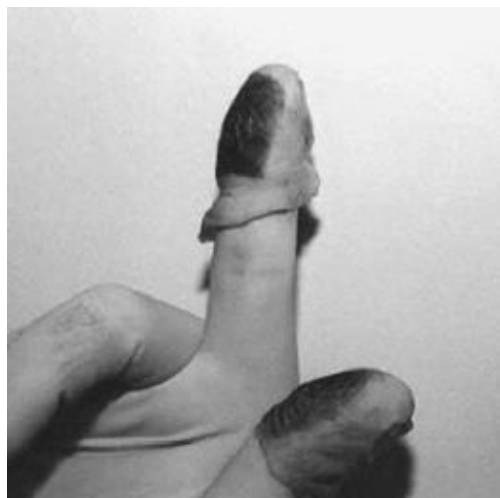
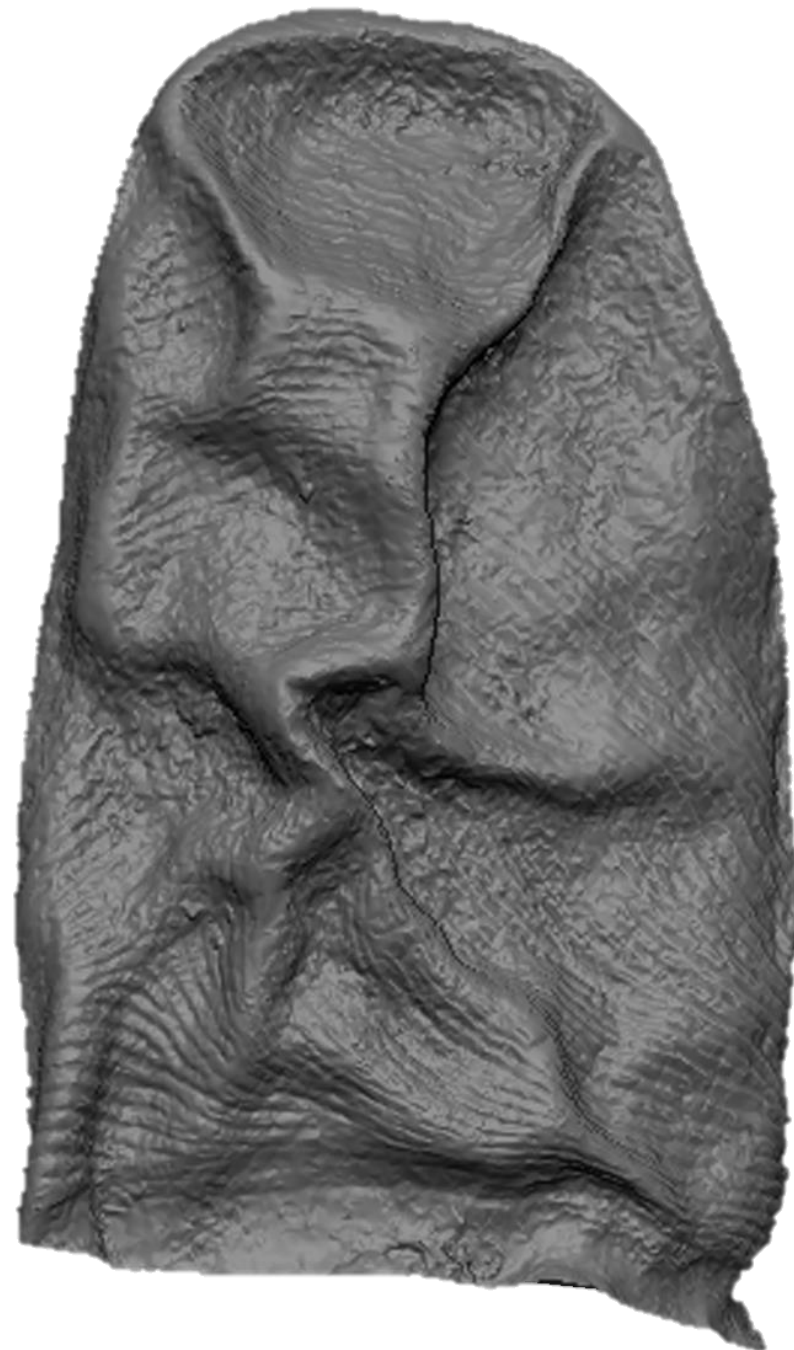

Dokumentace a vyšetření nálezů

Dokumentace a vyšetření nálezů

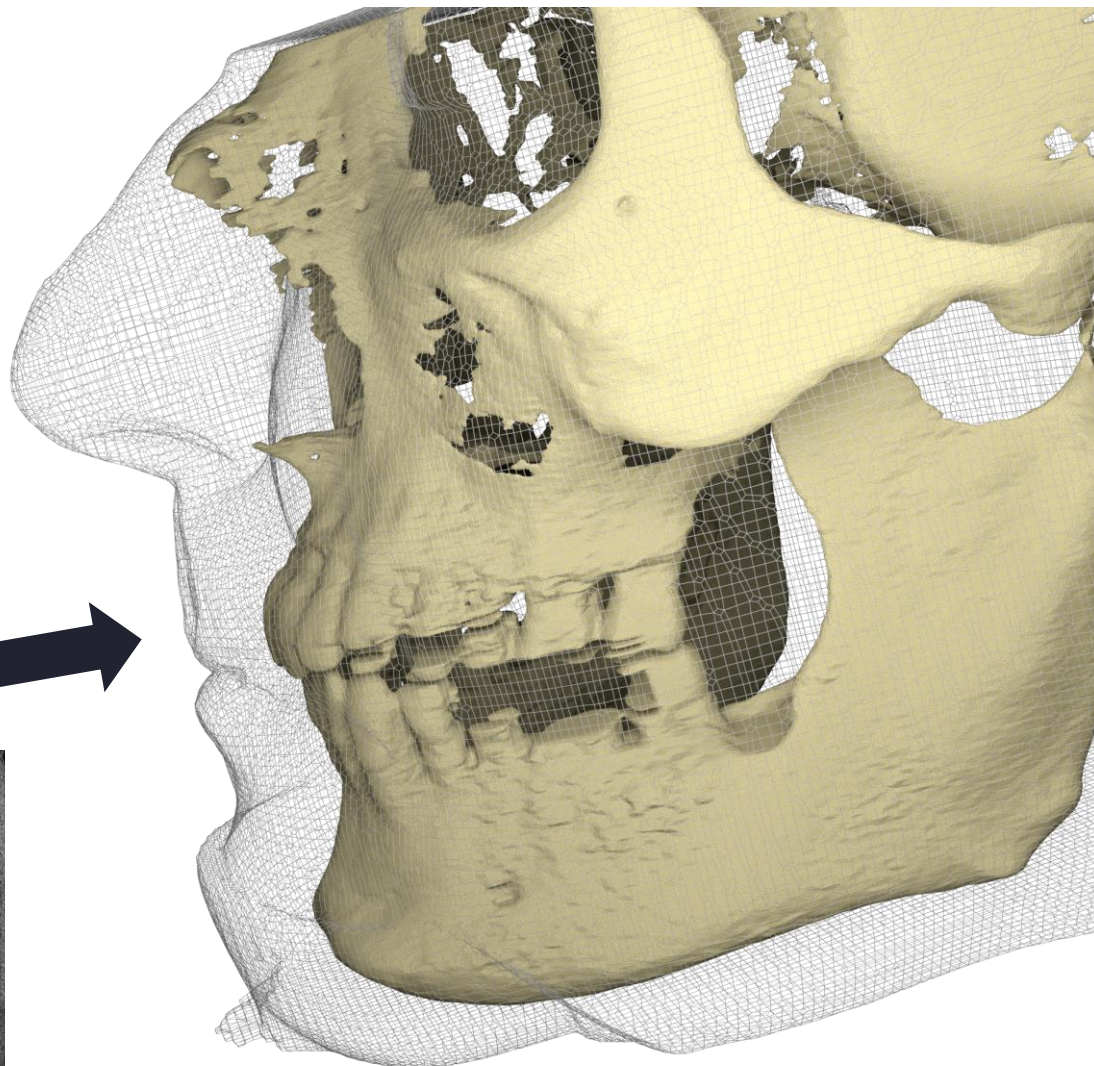
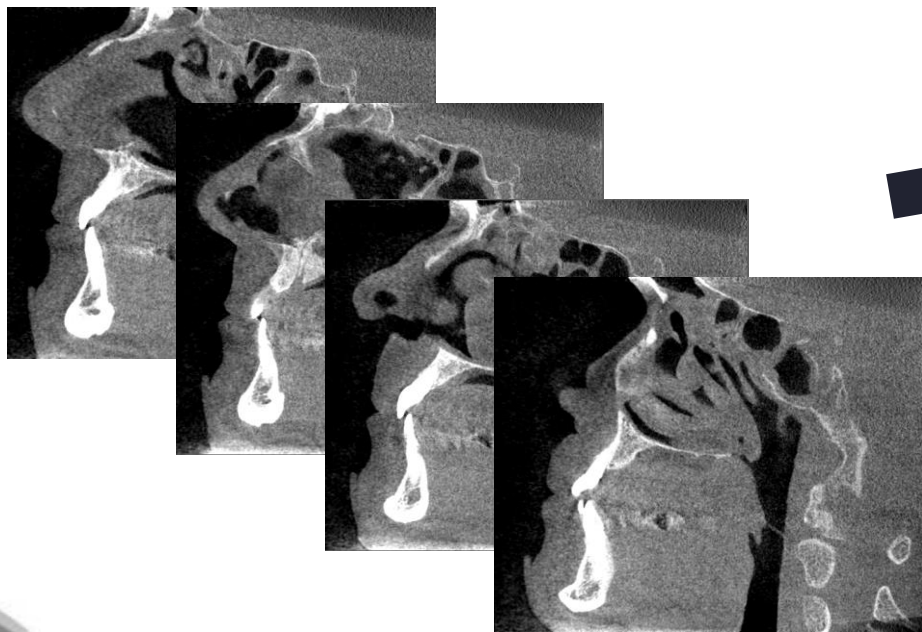

Dokumentace a vyšetření nálezů – RTG

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

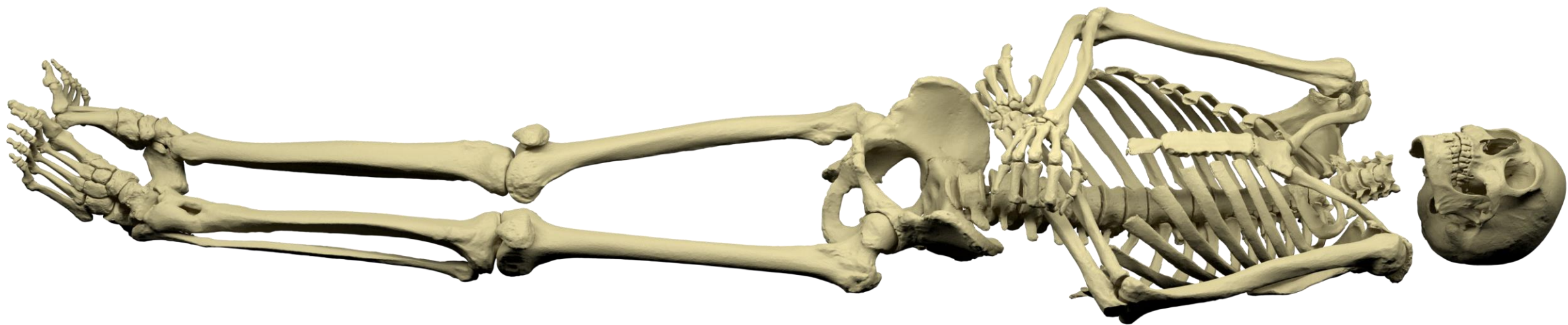
LAMORFA

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

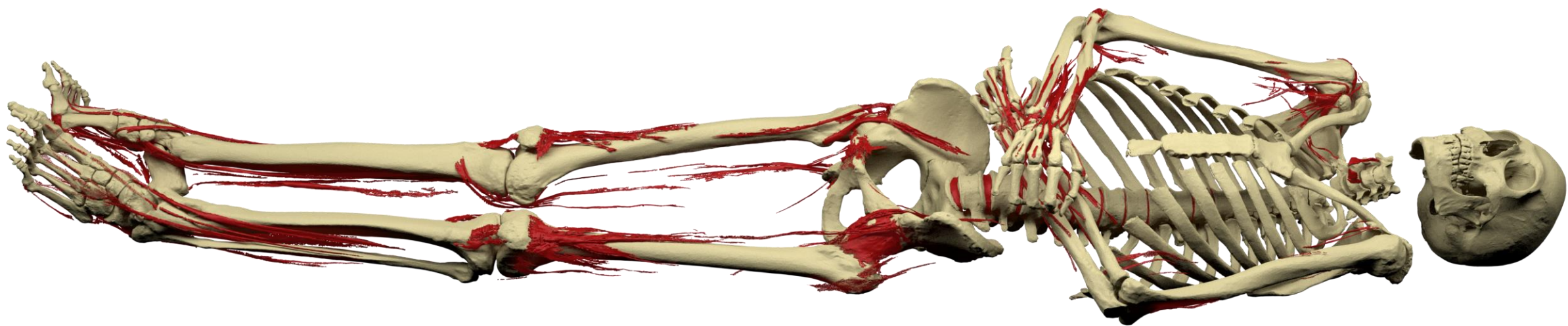

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

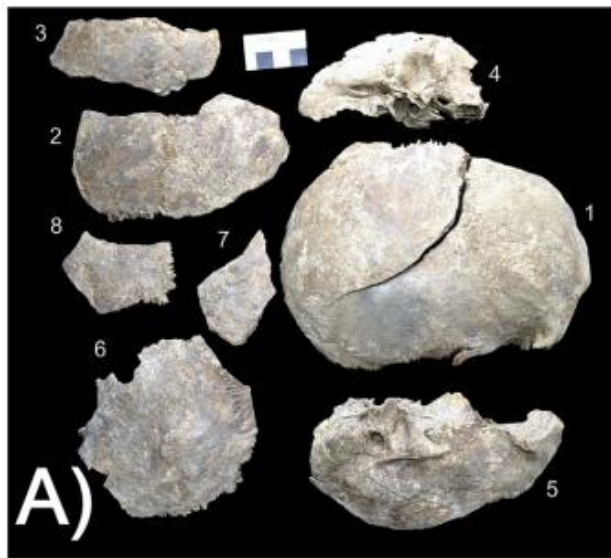

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

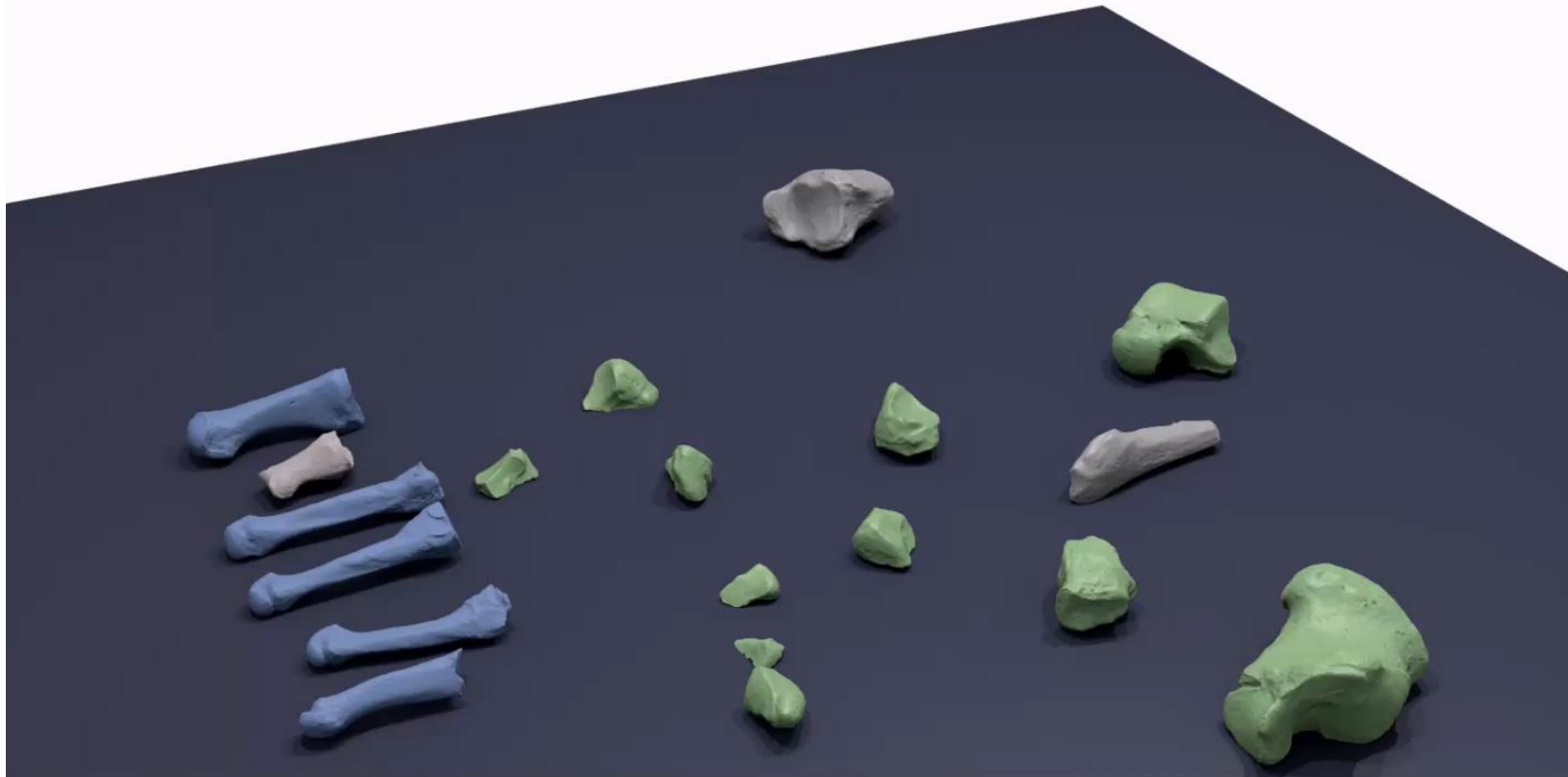

Dokumentace a vyšetření nálezů – výpočetní tomografie (CT)

Restaurace fragmentárního materiálu

LaMorFA - Laboratory of Morphology and Forensic Anthropology

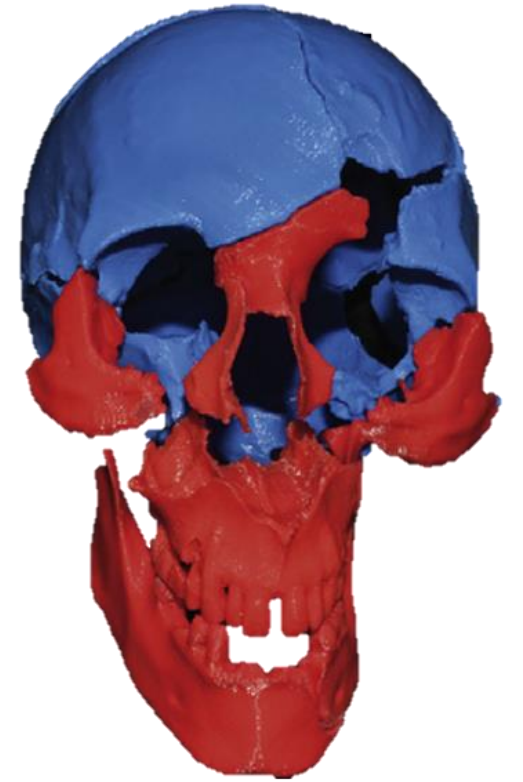

Restaurace fragmentárního materiálu

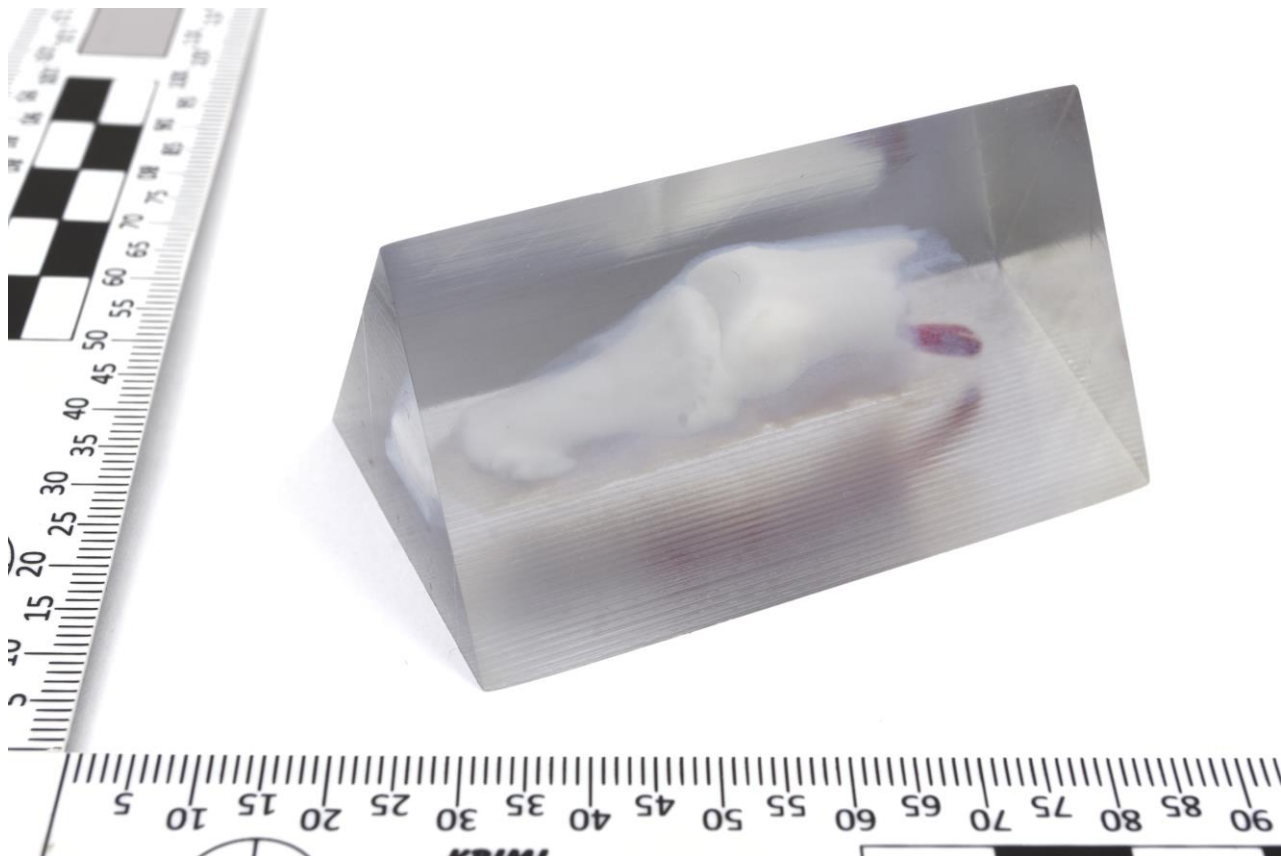

Restaurace a vyšetření – 3D tisk

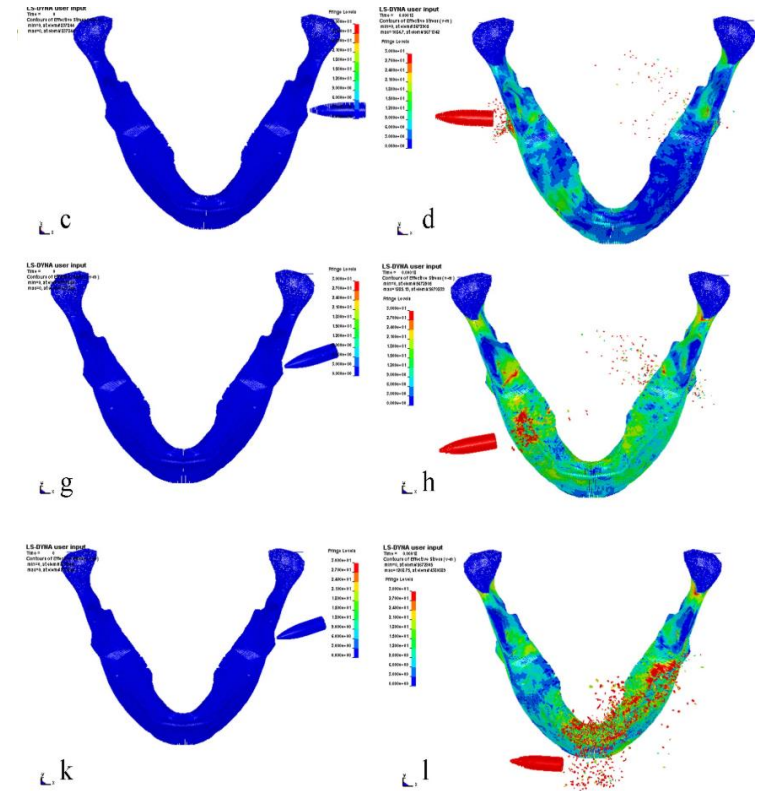
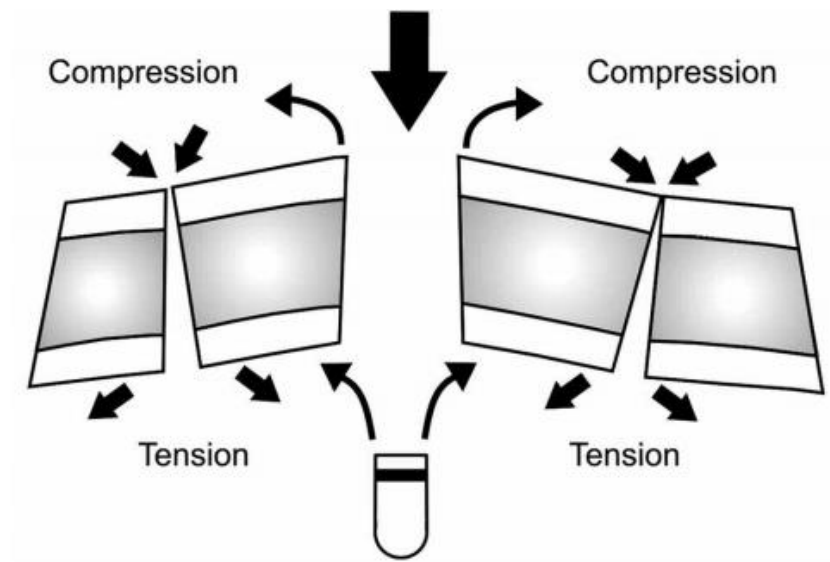
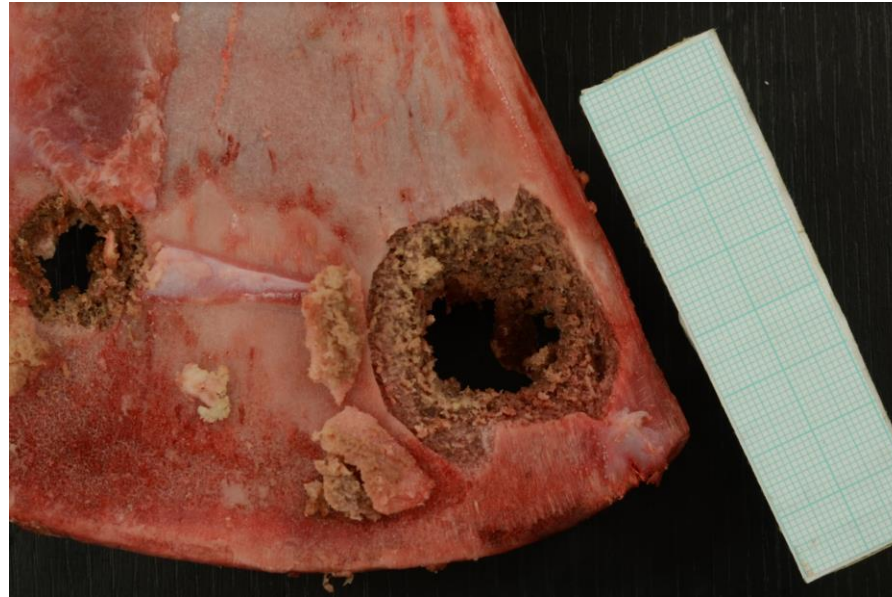

Restaurace a vyšetření – 3D tisk

Traumatologie – střelná poranění

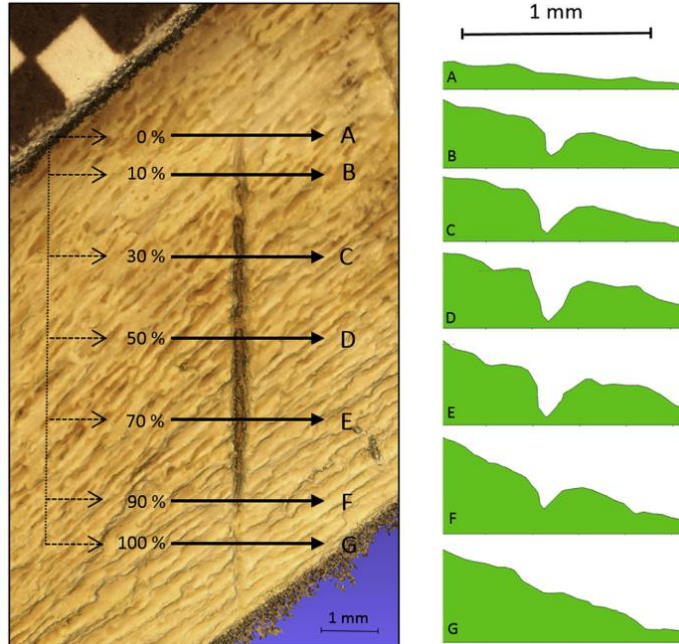
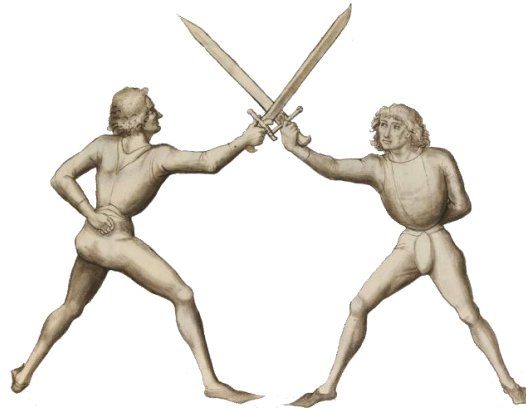

Traumatologie – poranění tupým předmětem

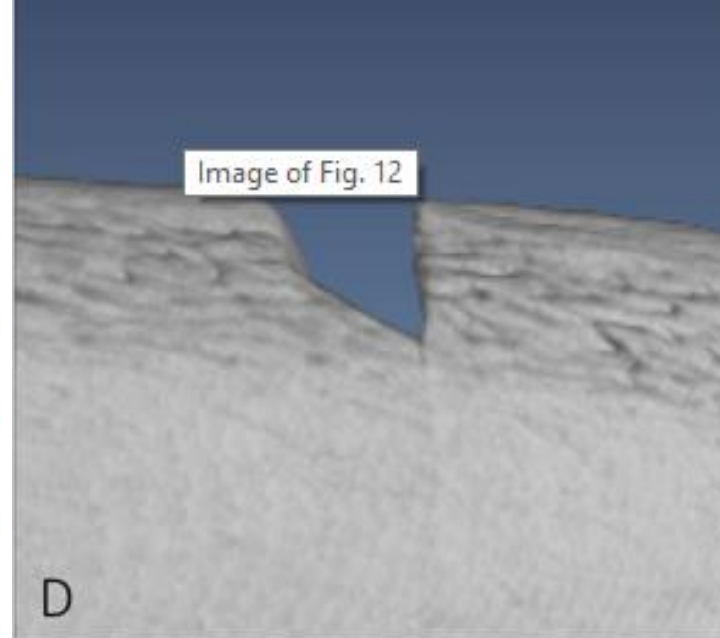

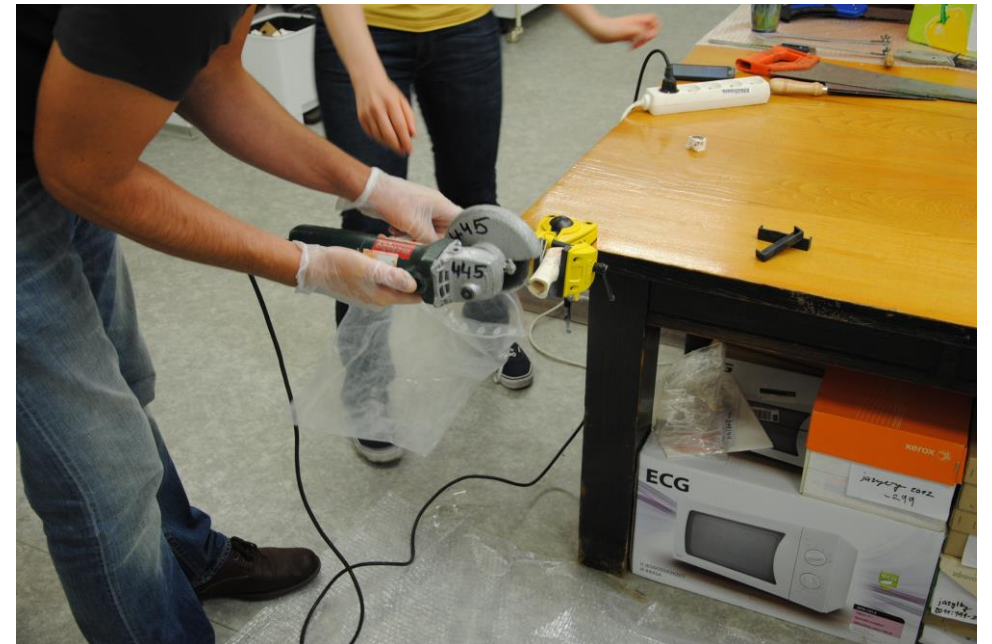
Traumatologie – poranění ostrým předmětem

(Maté González et al. 2015)

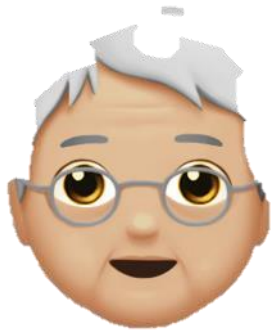
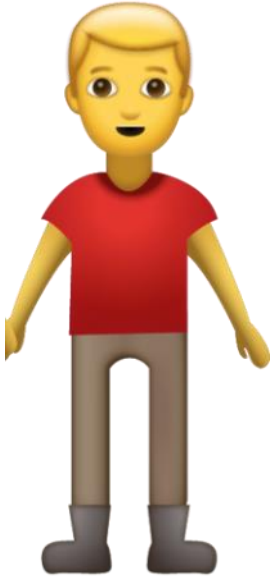

(Norman et al. 2018)

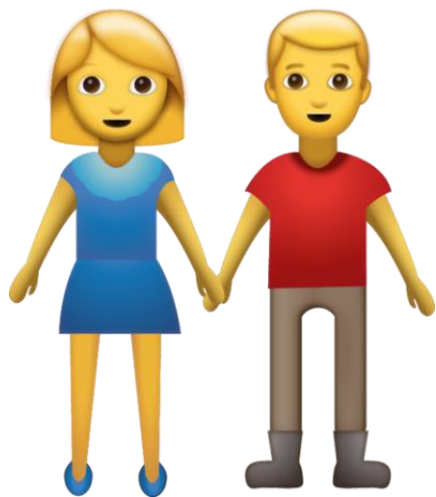

Individuální identifikace

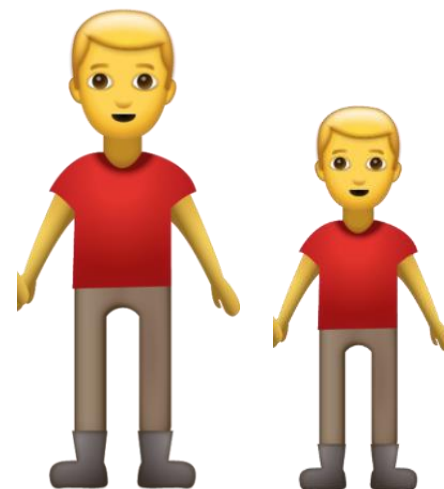

Odhad skupinových vlastností

pohlaví

výška postavy

dožitý věk

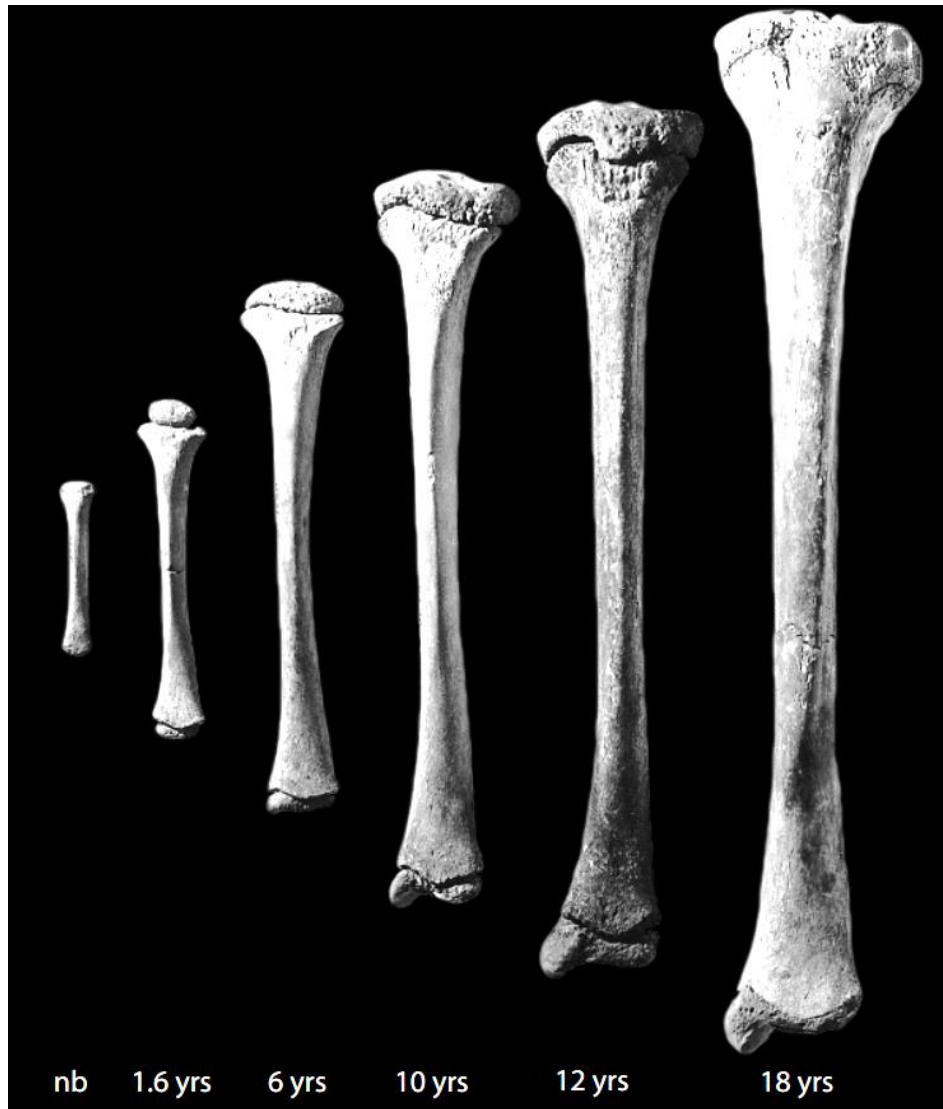

populační afinita

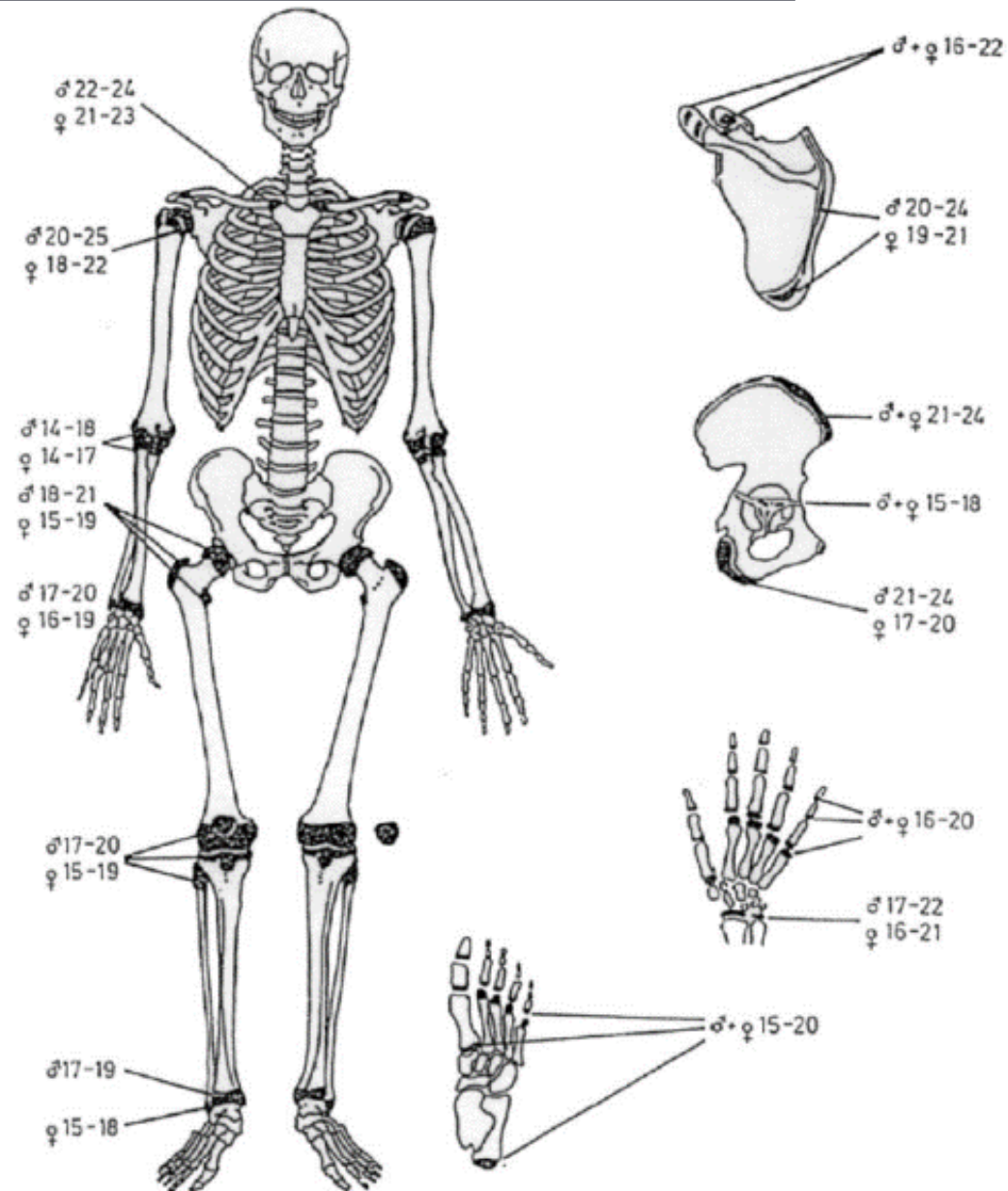

Odhad skupinových vlastností – příklad dožitý věk

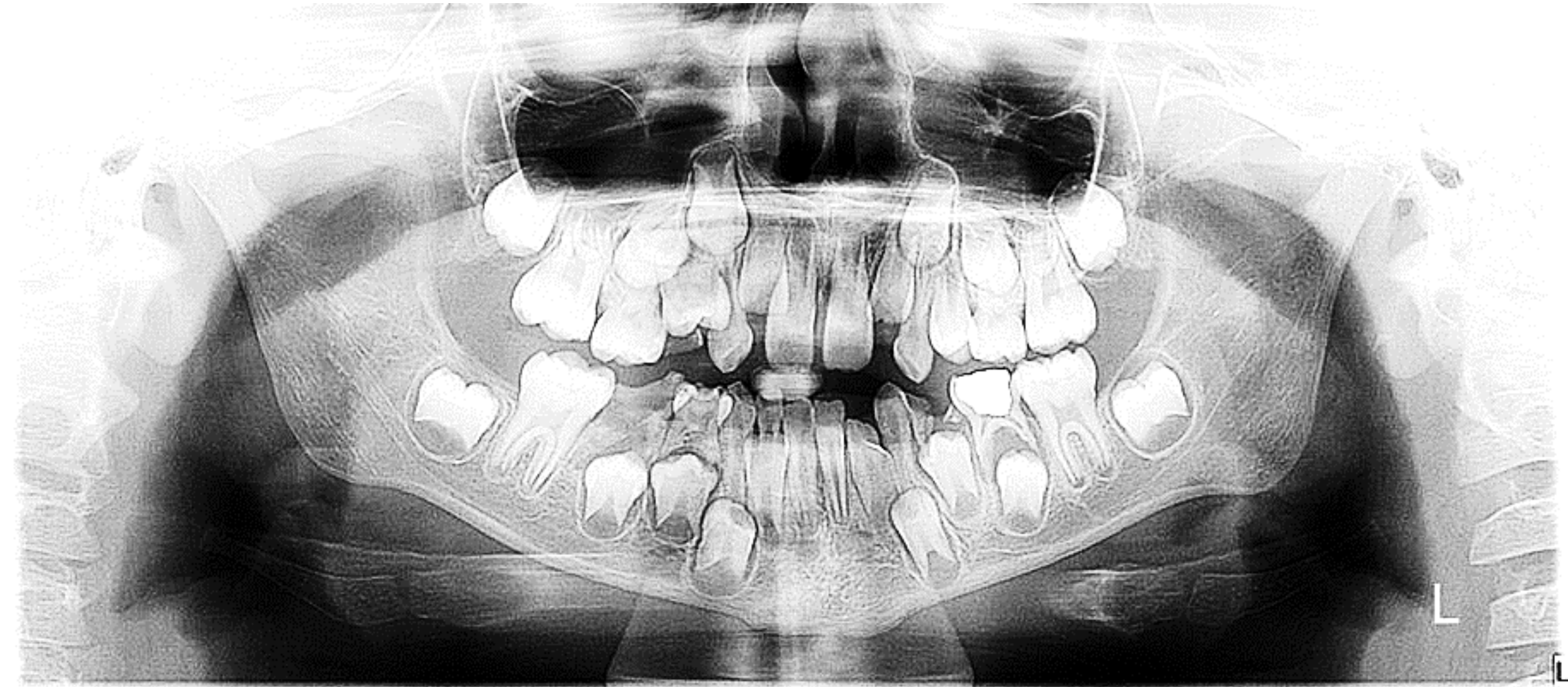

Odhad skupinových vlastností – příklad dožitý věk

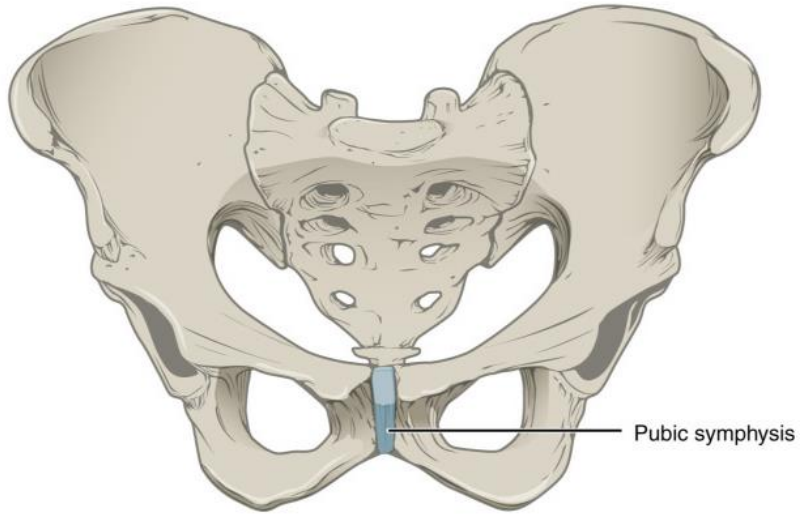

Odhad skupinových vlastností – příklad dožitý věk

Odhad skupinových vlastností – příklad dožitý věk

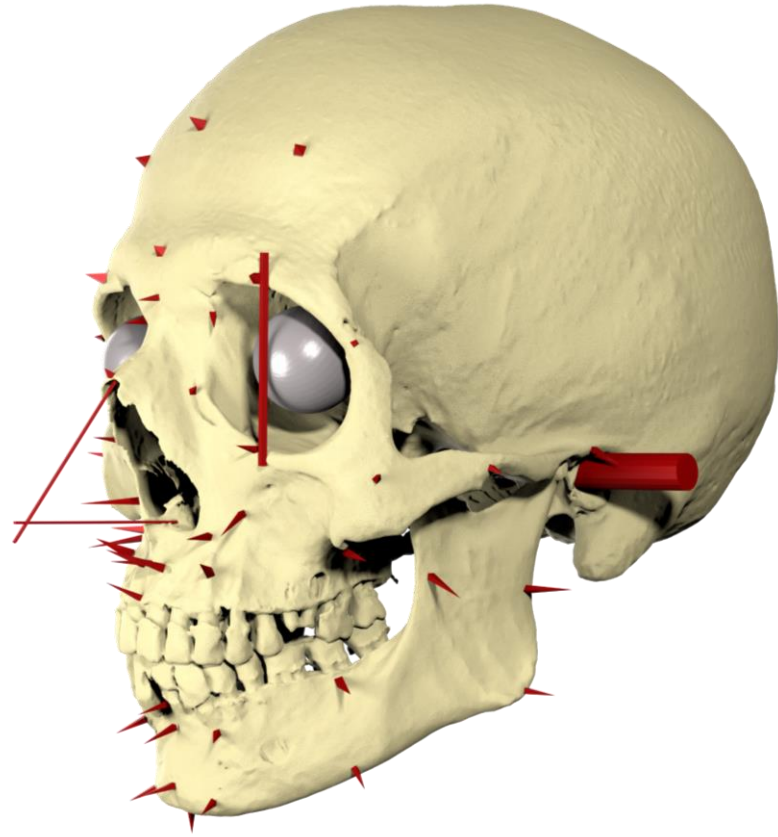

Rekonstrukce podoby

Rekonstrukce podoby

Neidentifikuje!

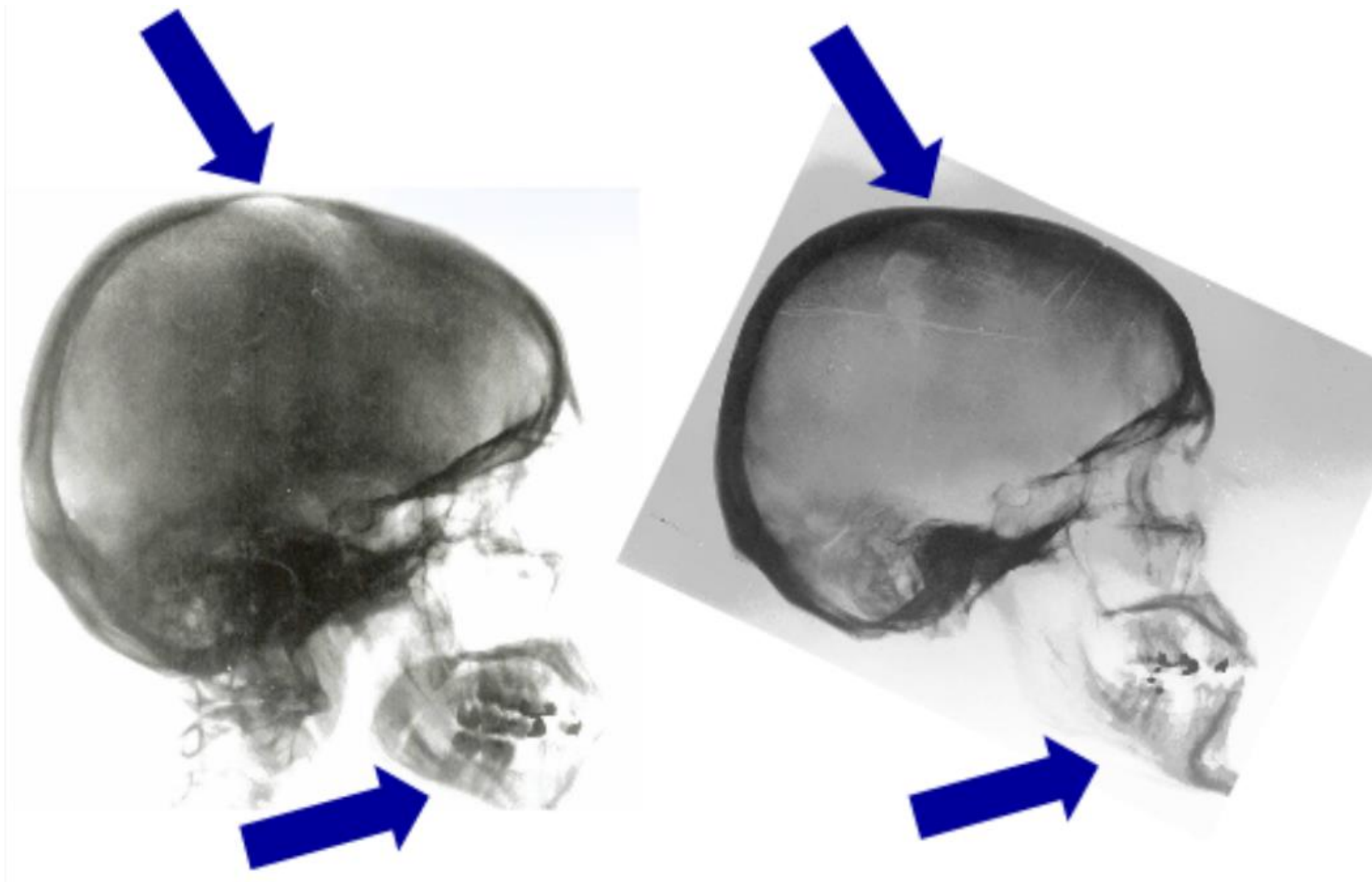

Individuální identifikace

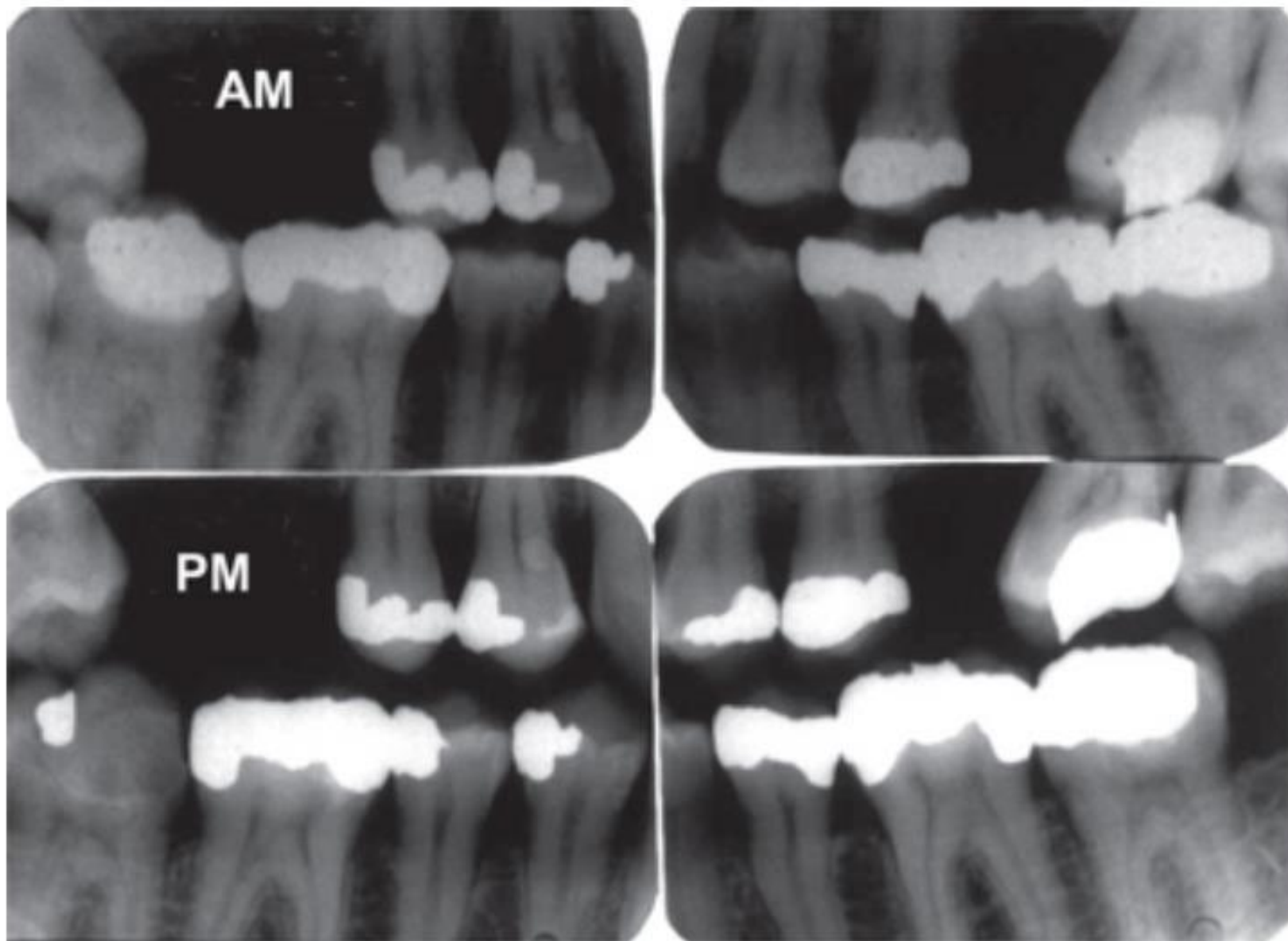

Individuální identifikace

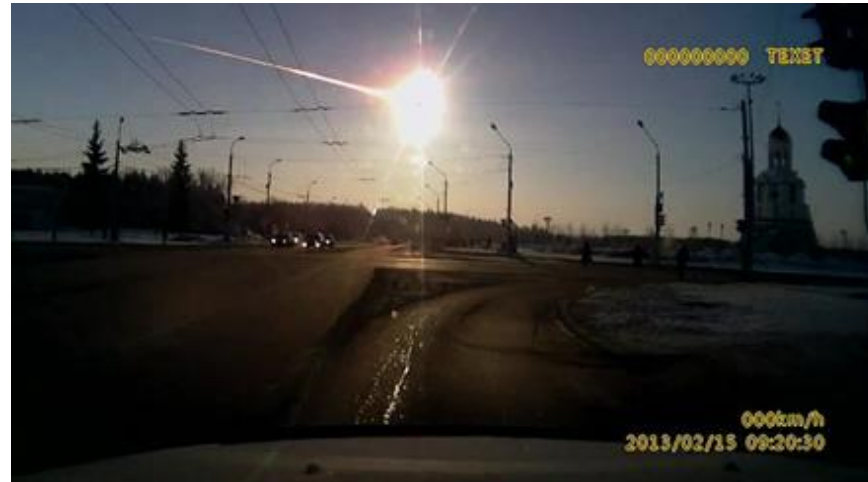

Individuální identifikace

Využití obrazových a audiovizuálních záznamů ve forenzní identifikaci

- Záznamy z bezpečnostních kamer (CCTV)
- Webkamery
- Dashcam
- Záznamy z mobilních telefonů
- Domácí videa
- Záznamy pořízené pro účely znaleckého zkoumání (při průběhu vyšetřovacích pokusů)

Rekognice:

- provádí oběť, svědek,...
- I ze záznamu

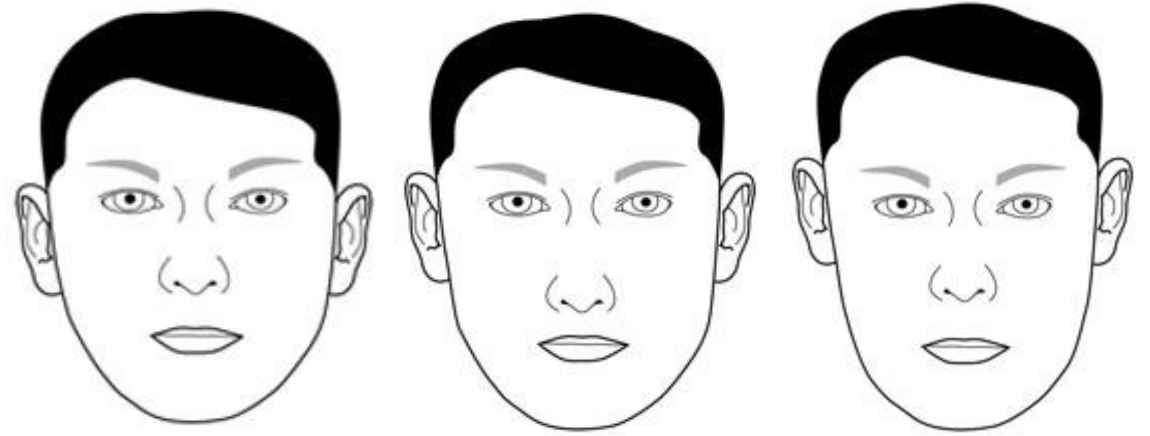

Identifikace:

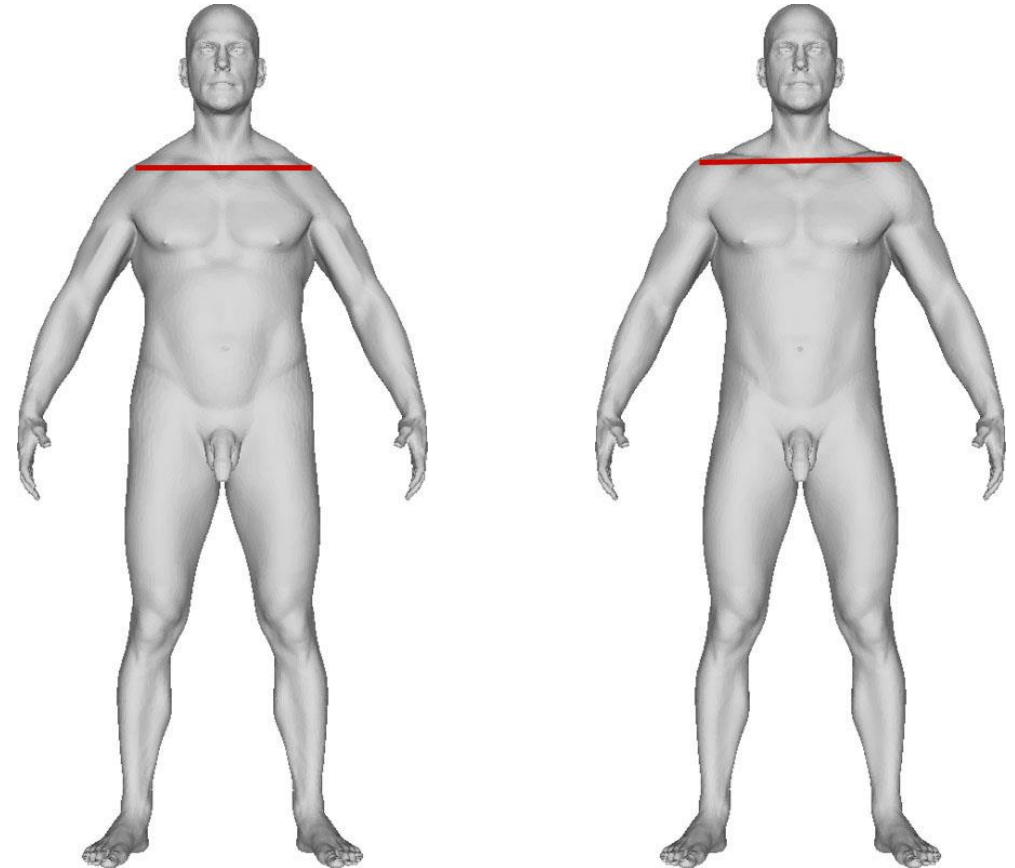
- určení identity osoby, přiřazení tělesných znaků konkrétní osobě (skupinová x individuální)
- srovnání záznamu a např. rekonstrukce, vyšetřovacího pokusu (měření délky kroku, výšky postavy, úhlu pohybu HK během chůze,...)

- Vizuálně hodnocené znaky – přítomnost znaku, případně rozvoj

- Metricky hodnocené znaky – měřená vzdálenost (cm, pixely,..), úhly,..

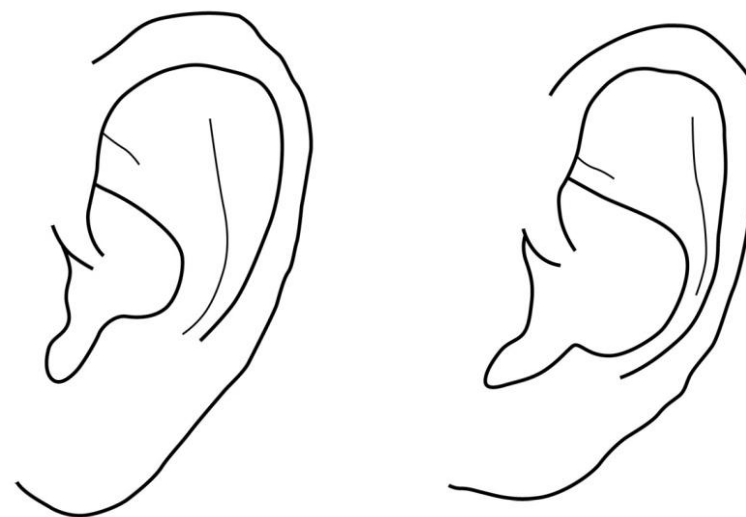

Statické znaky:

- Výška, vrásky
- Morfologické varianty somatoskopických znaků
- Tetování
- Znaménka, jizvy, kožní defekty
- Amputace
- Deformace
- Asymetrie

Straus, Jonák: Biomechanická analýza videozáznamu - teorie a praxe 2018

Dynamické znaky:

- Stereotypní pohyby
- Držení těla
- Gestikulace
- Způsob chůze
- Omezená hybnost končetin nebo kloubů
- Mimika

Stereotpní pohyby, ČTK, 2019

Straus, Jonák: Biomechanická analýza videozáznamu - teorie a praxe 2018

Gestikulace, TV Barrandov, 2019

Omezení výpovědní hodnoty záznamu

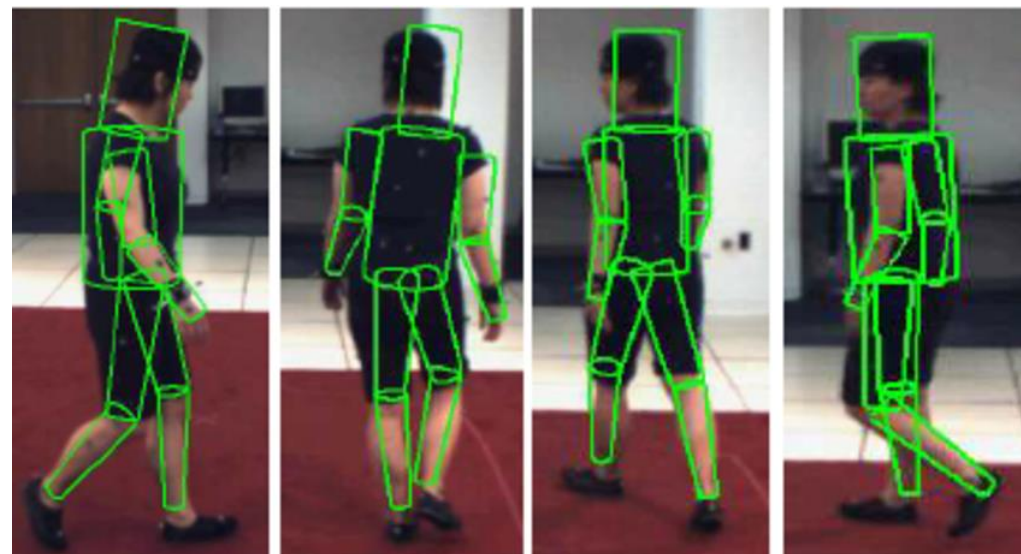
- Vlastnosti optiky záznamového zařízení (typ objektivu)
- Rozlišení
- Světelné podmínky při záznamu
- Vzdálenost a úhel od záznamového zařízení
- Chování osob na záznamu (snaha o ztížení identifikace např. maskování)

Pokročilé metody identifikace člověka na záznamu

Jsou rozšířením klasického hodnocení statických a dynamických znaků člověka na záznamu. Toto rozšíření nám umožňují pokročilé technologie pro záznam a analýzu dat.

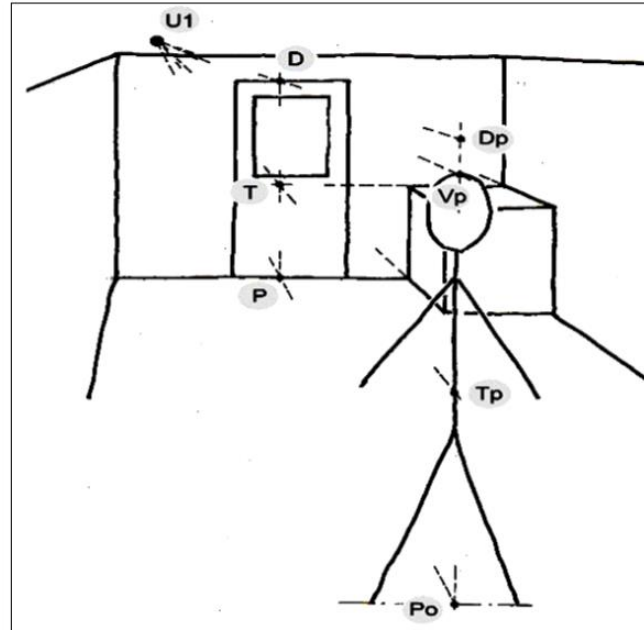
- Měření těla a tělesných segmentů ze záznamu
- Trackování bodů na těle
- Analýza siluety lidského těla

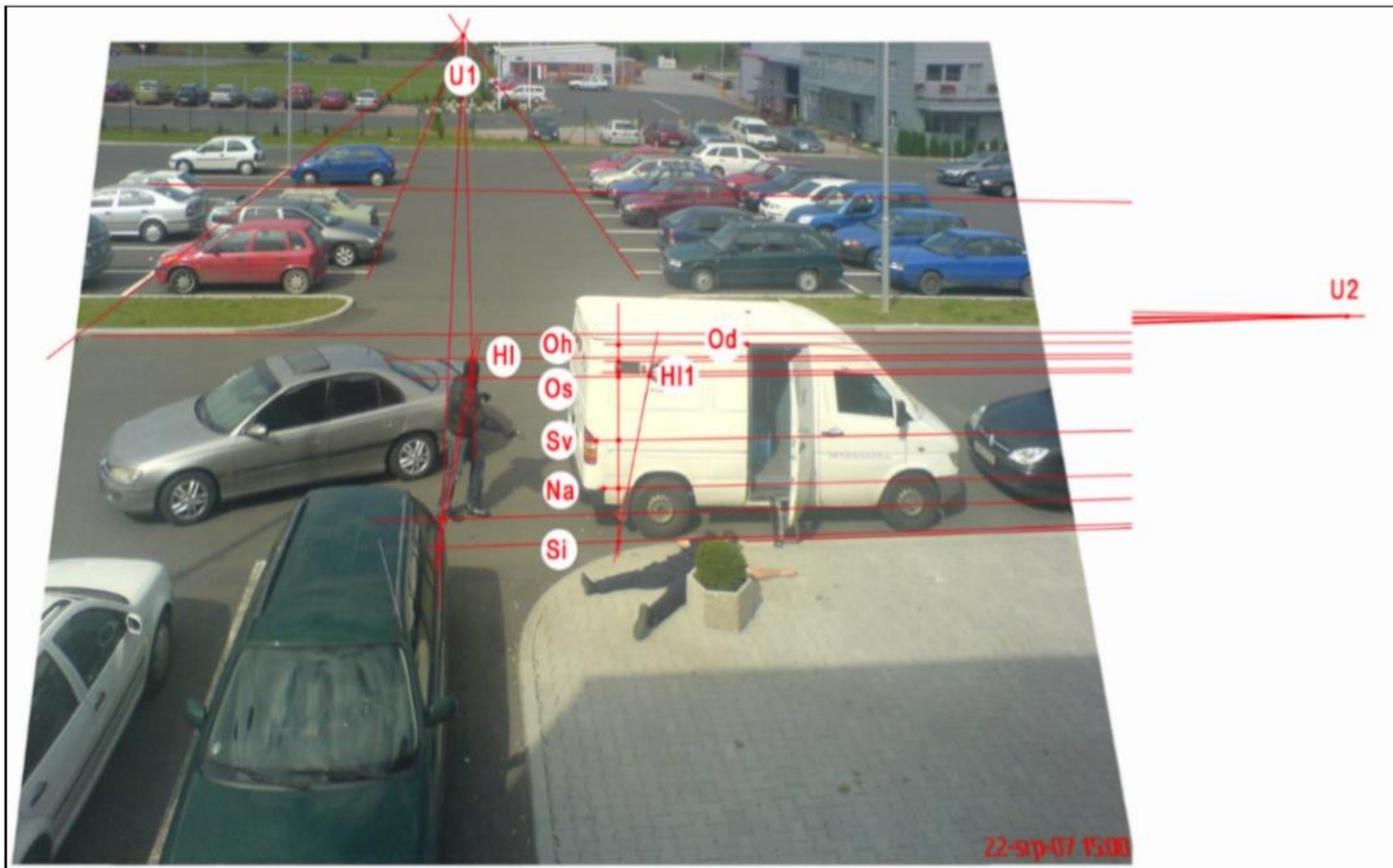

Měření těla a tělesných segmentů

- Měření výšky těla člověka - výšku lze odhadnout na základě známých velikostí objektů na záznamu
- Měření délky jednotlivých tělesných segmentů
- Úhly mezi jednotlivými segmenty a jejich změny

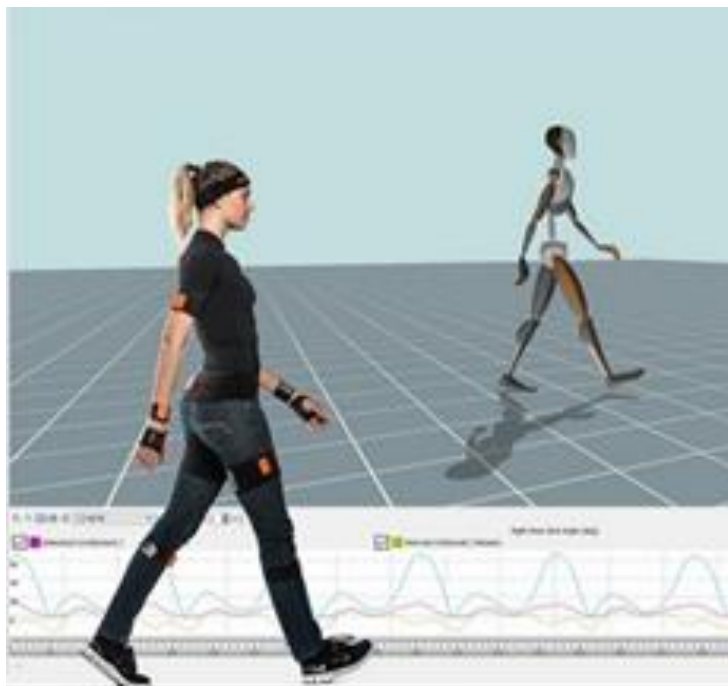
Trackování bodů na těle

V programech umožňujících trackování (např. Kinovea, Brekel Kinect Pro)

Digitalizace význačných bodů na těle jedince ve videozáznamu (např. acromiale, klouby) nebo pomocí softwaru jako skeleton tracking

Automatické, poloautomatické nebo ruční trackování

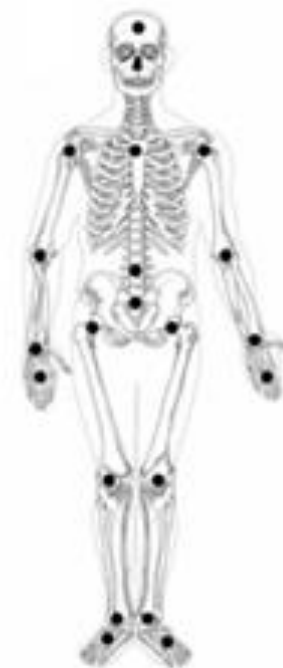
Při pohybu sledujeme křivky pohybu bodů a tyto křivky pak mohou sloužit k identifikaci (porovnáváme křivky ze záznamu, podezřelých, figurantů,...)

Analýza křivky pohybu

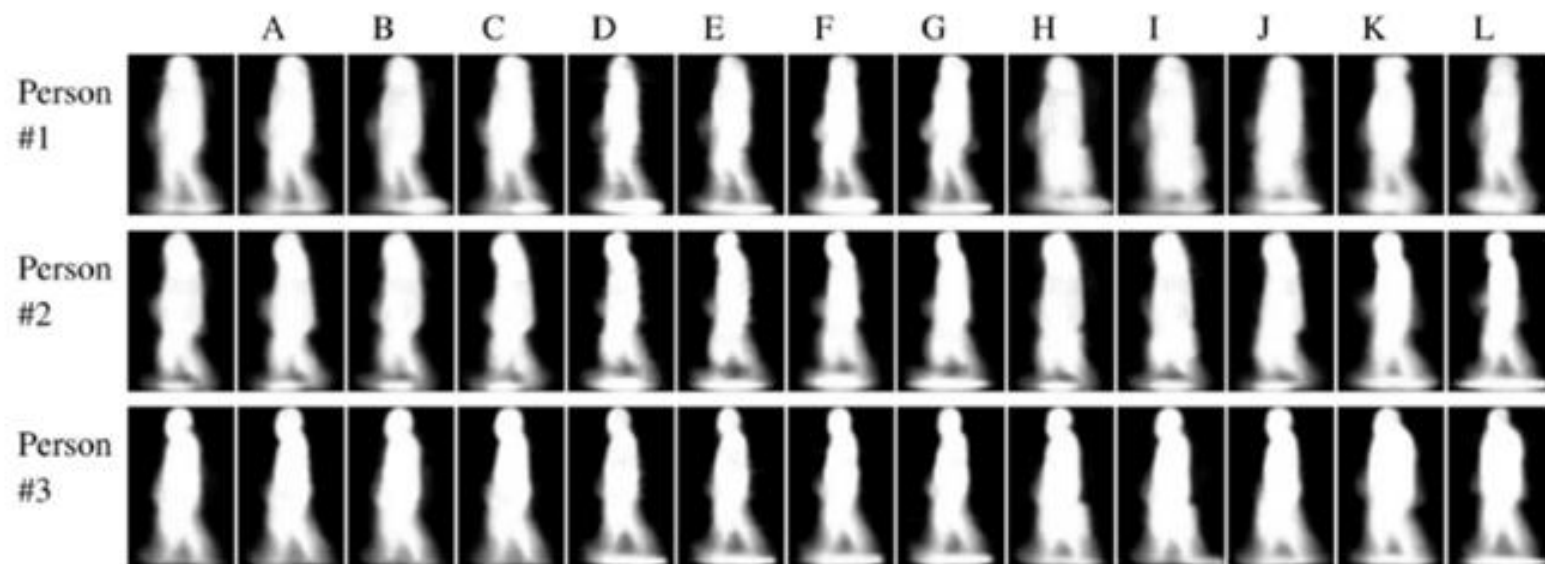
Skeleton tracking

Analýza siluety těla

Individual Recognition Using Gait Energy Image

Ju Han, *Student Member, IEEE*, and
Bir Bhanu, *Fellow, IEEE*

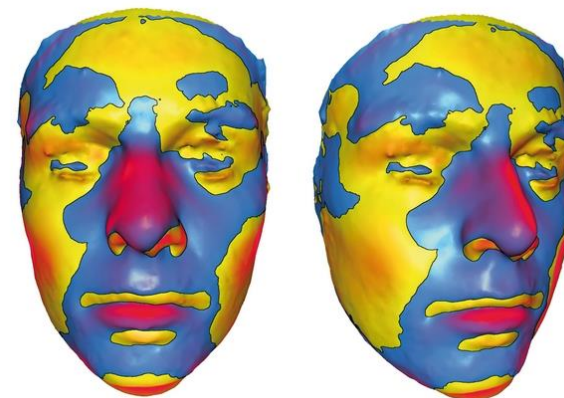
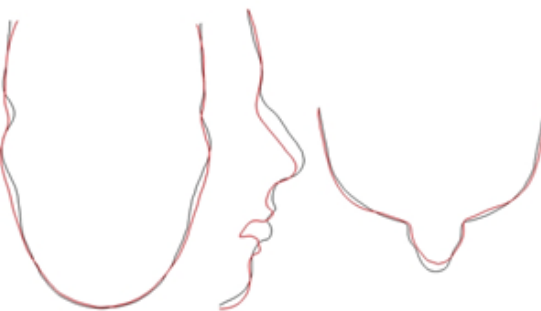
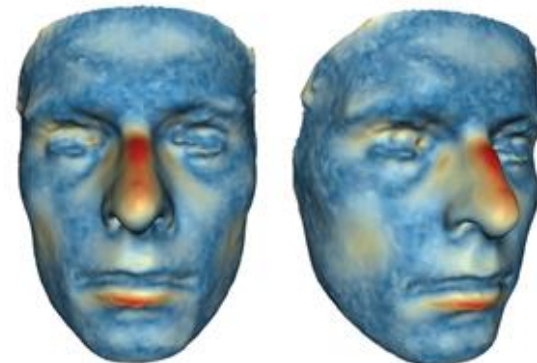
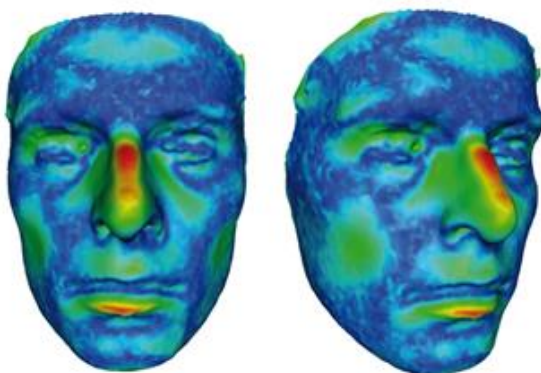

Využití 3D modelů ve forenzní identifikaci

Fidentis Analyst

Program umožňující celou řadu morfologických analýz využitelných ve forenzních vědách, např. automatické vyhledávání bodů, porovnávání face to face nebo analýzy morfologické variability.

Databáze 3D modelů obličejů Fidentis/program FIDENTIS Analyst

Pasivní/Optické skenery

Triangulují prostorové souřadnice z dvou a více snímků, pořízených synchronizovanými kamerami z různých úhlů

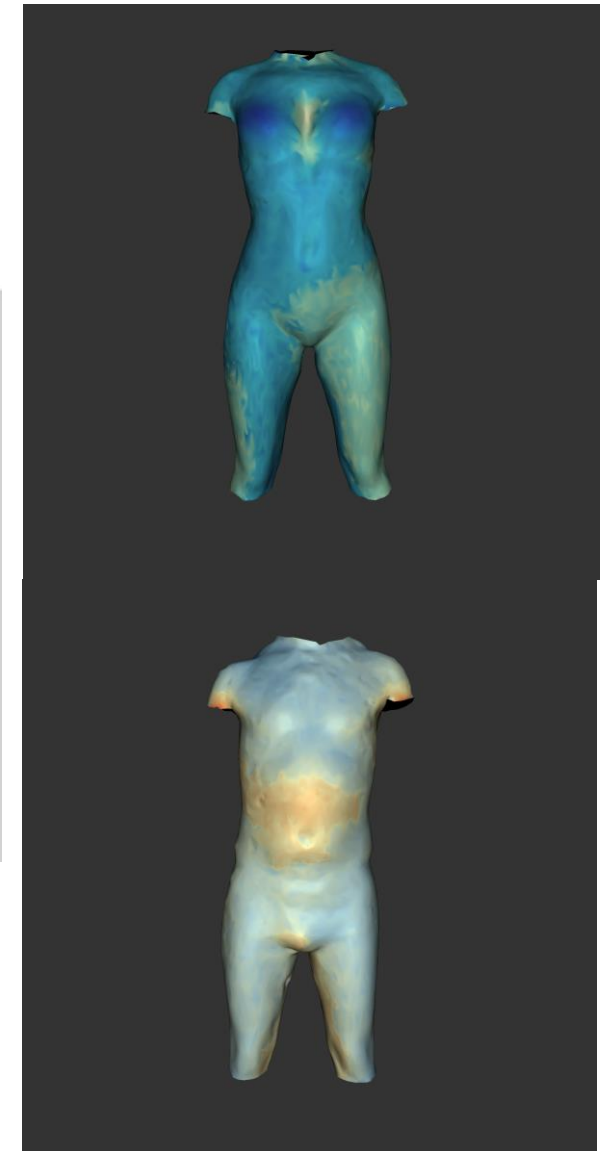
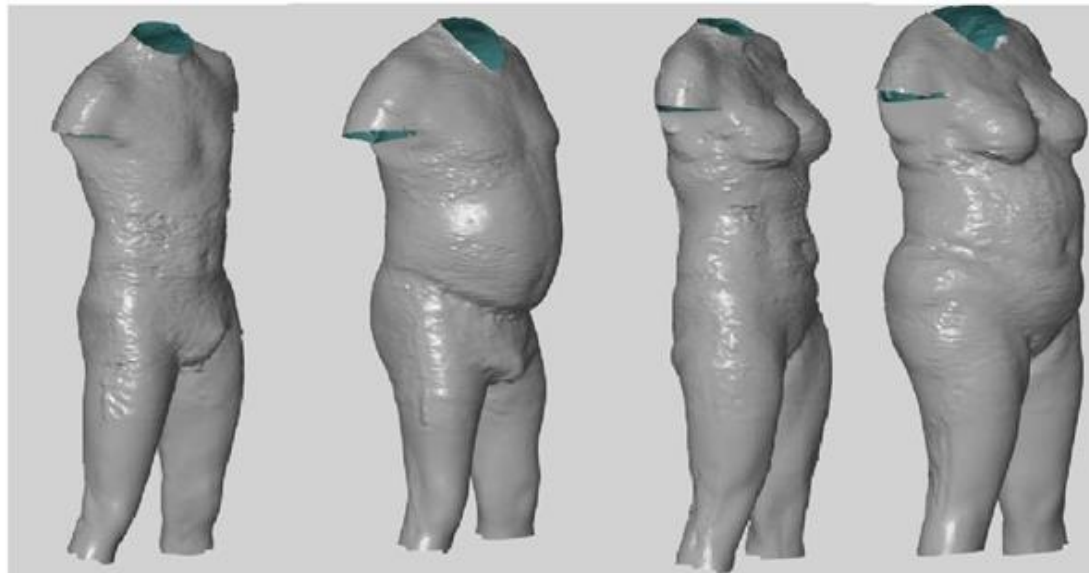
- Rychlost záznamu, která je srovnatelná s fotografováním
- Eliminace negativního vlivu pohybu snímané osoby na kvalitu výsledného modelu
- Záznam textury snímaného objektu
- Zdravotní nezávadnost

Soustavy synchronizovaných fotoaparátů

TC2 3D body scanner (Kardiovize, FNUSA-ICRC)

Baron Trenck

Nová tvář legendy

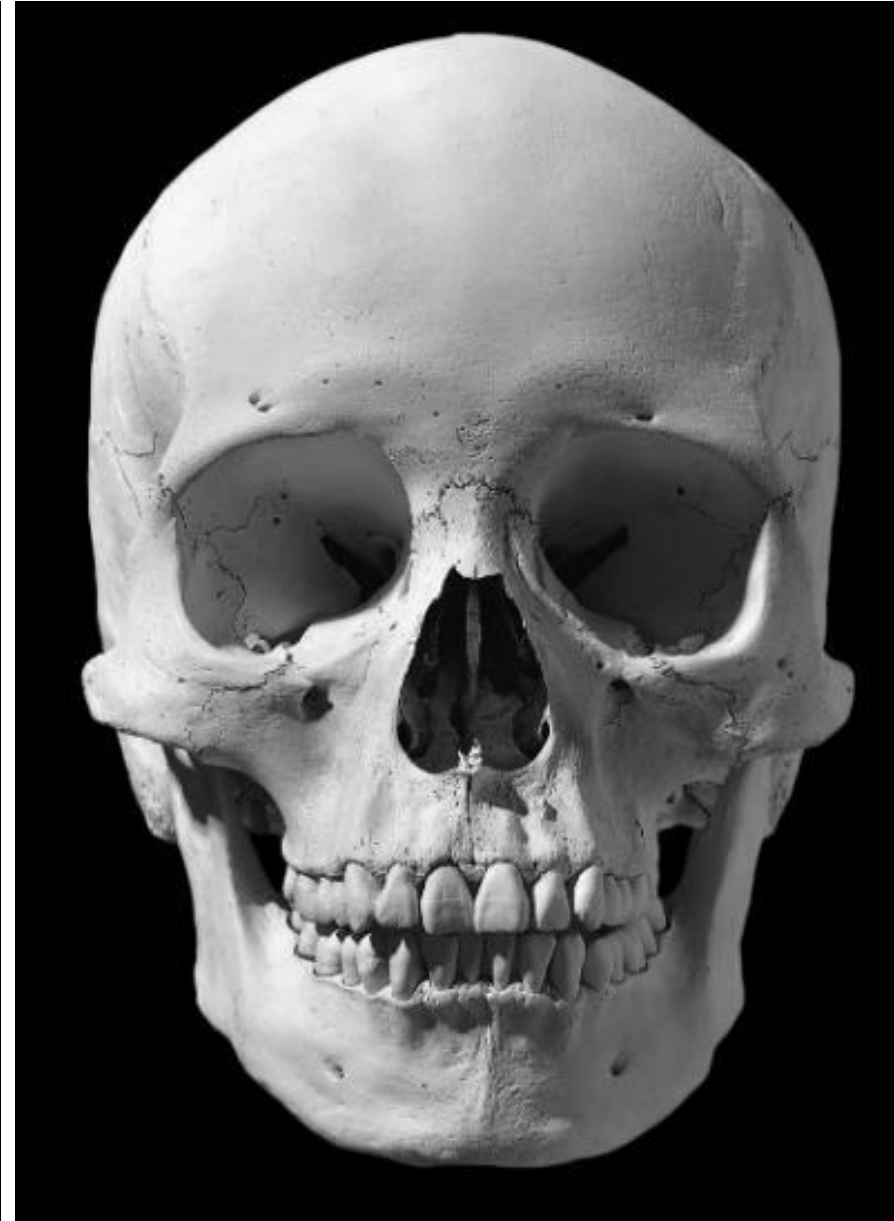
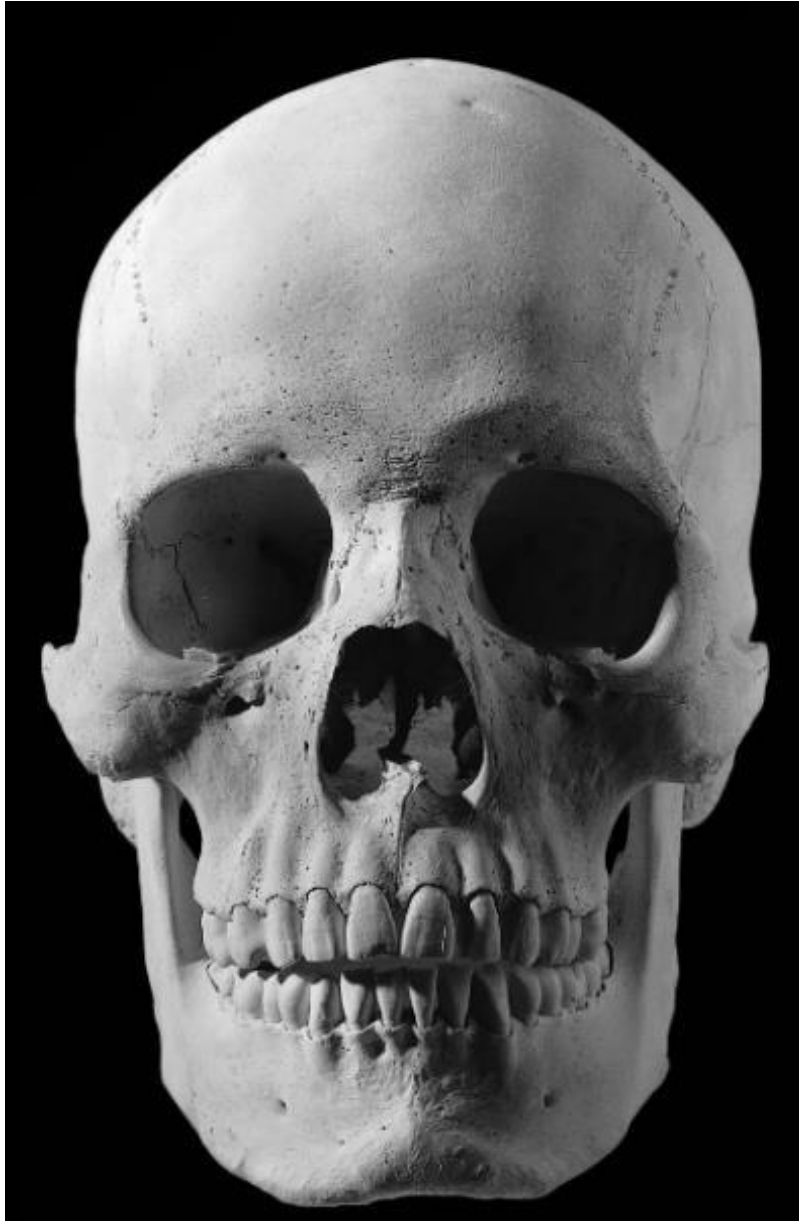

3. 10. — 31. 12. 2019
Muzeum města Brna – Špilberk

Odhad skupinových vlastností – příklad dožitý věk

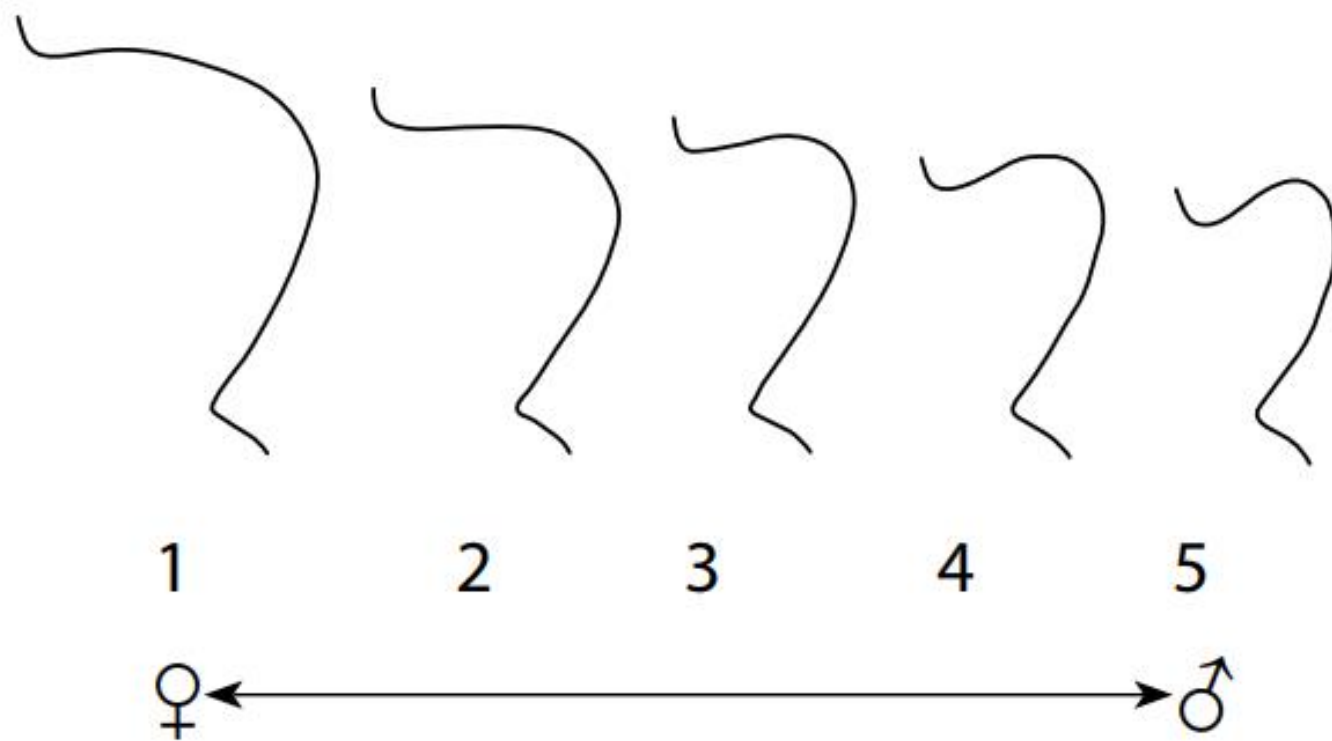

Pohlaví

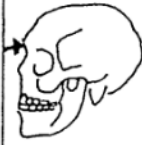

Pohlaví

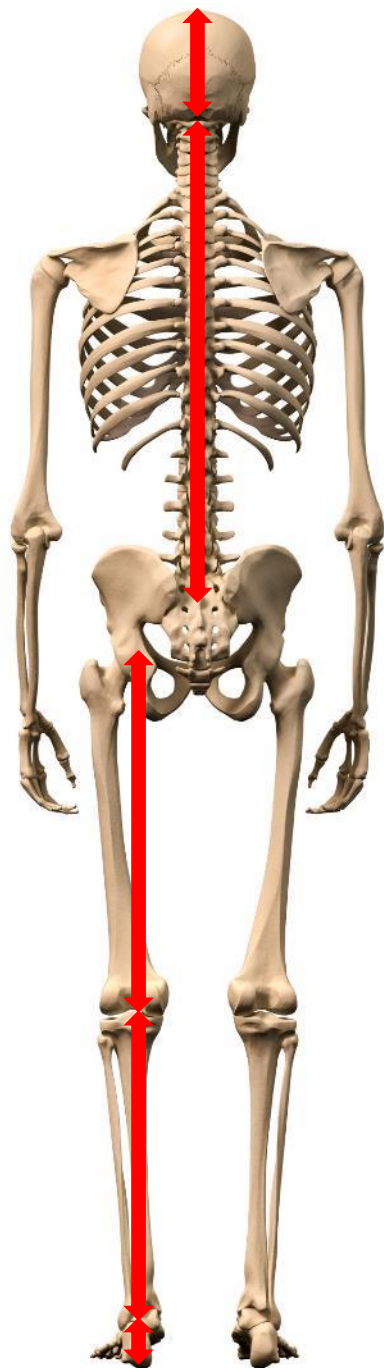

Pohlaví

Trait	Weight	Sexualization				
		Hyperfeminine (-2)	Feminine (-1)	Indeterminate 0	Masculine (+1)	Hypermasculine (+2)
Glabella 	3	smooth 	slightly delimited 	delimited 	marked 	massive, prominent
Mastoid process 	3	very small 	small 	medium 	large 	very large
Nuchal plane	3	smooth	slightly arched traces of nuchal lines	nuchal lines and occipital crest evident	nuchal lines and occipital crest marked	nuchal lines and occipital crest with rough surface
Zygomatic process of the temporal	3	very thin and low	thin and low	medium	thick and high	very thick and high
Superciliary arches	2	smooth	slightly delimited	delimited, marked	marked	very marked
Frontal and parietal eminences	2	marked	medium	moderate	indistinct	missing
External occipital protuberance 	2	smooth 	hardly 	medium 	marked 	very marked
Zygomatrics	2	very low, smooth surface	low, smooth surface	medium, irregular surface	high, irregular surface	very high, irregular surface
Frontal profile	1	vertical	almost vertical	little inclined	medium inclined	strongly inclined
Orbital form 	1	very round, sharp border 	round, sharp border 	transitory form, medium border 	quadrangular, rounded border 	very quadrangular, rounded border

Výška postavy

$výška = \text{délka stehenní kosti} * 2.307 + 58.54$

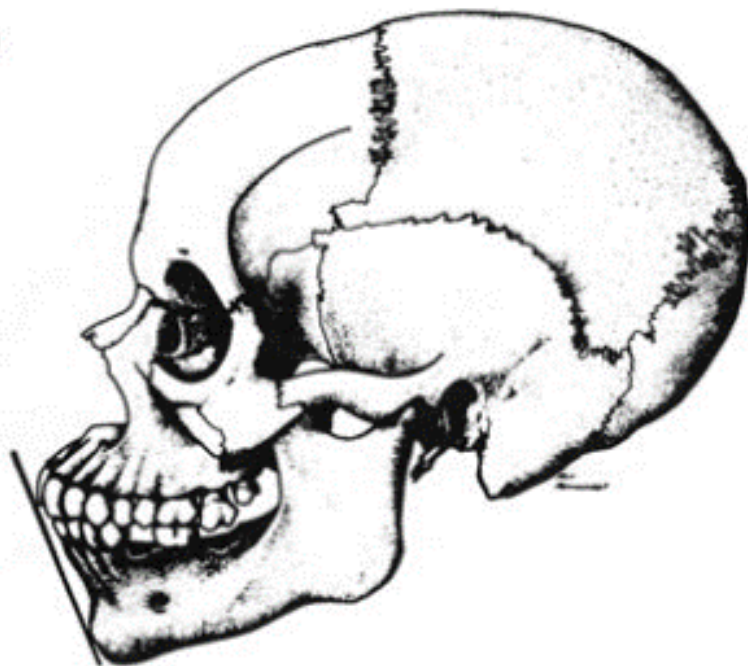
Etnická příslušnost

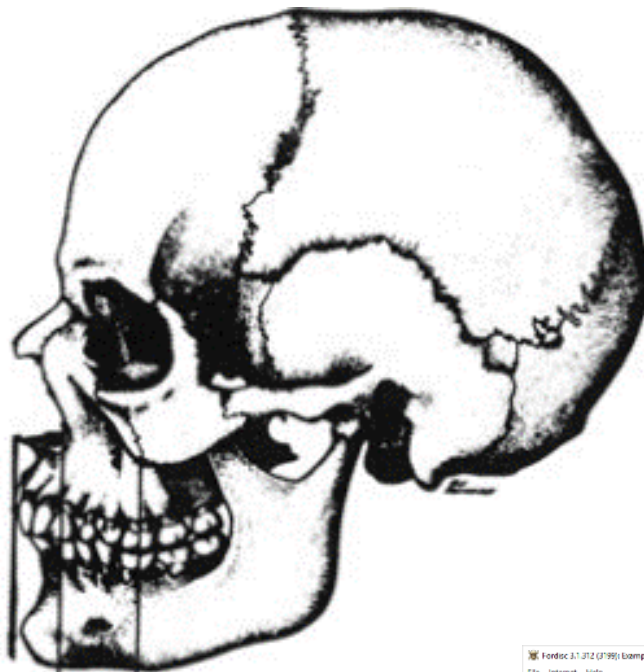

Etnická příslušnost

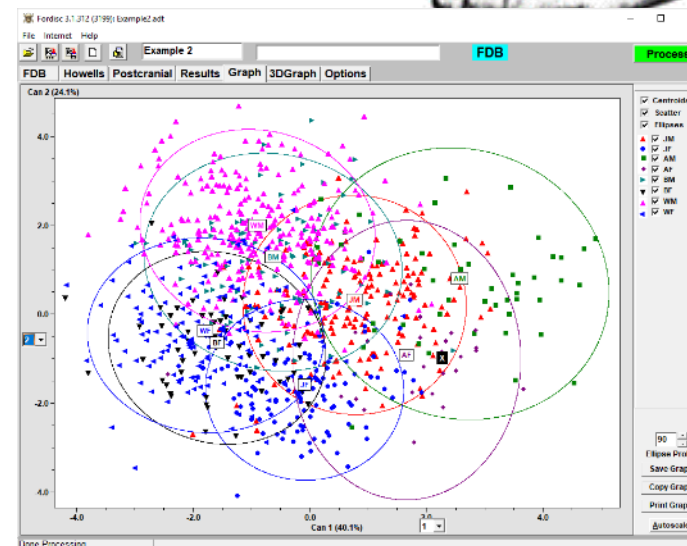
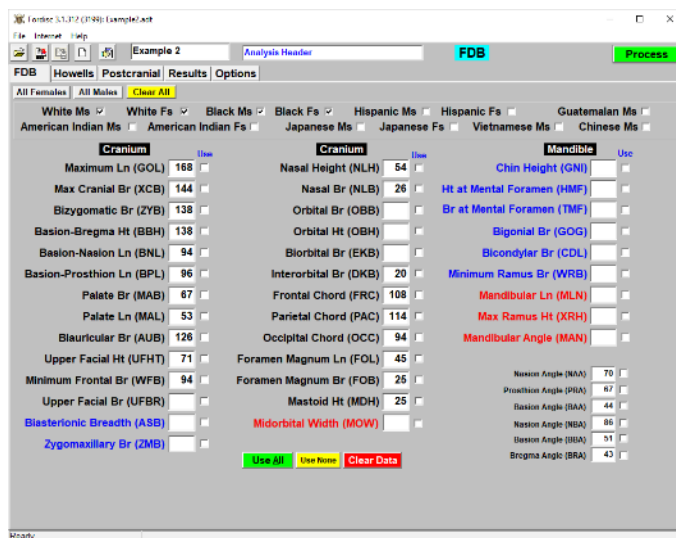
(i)

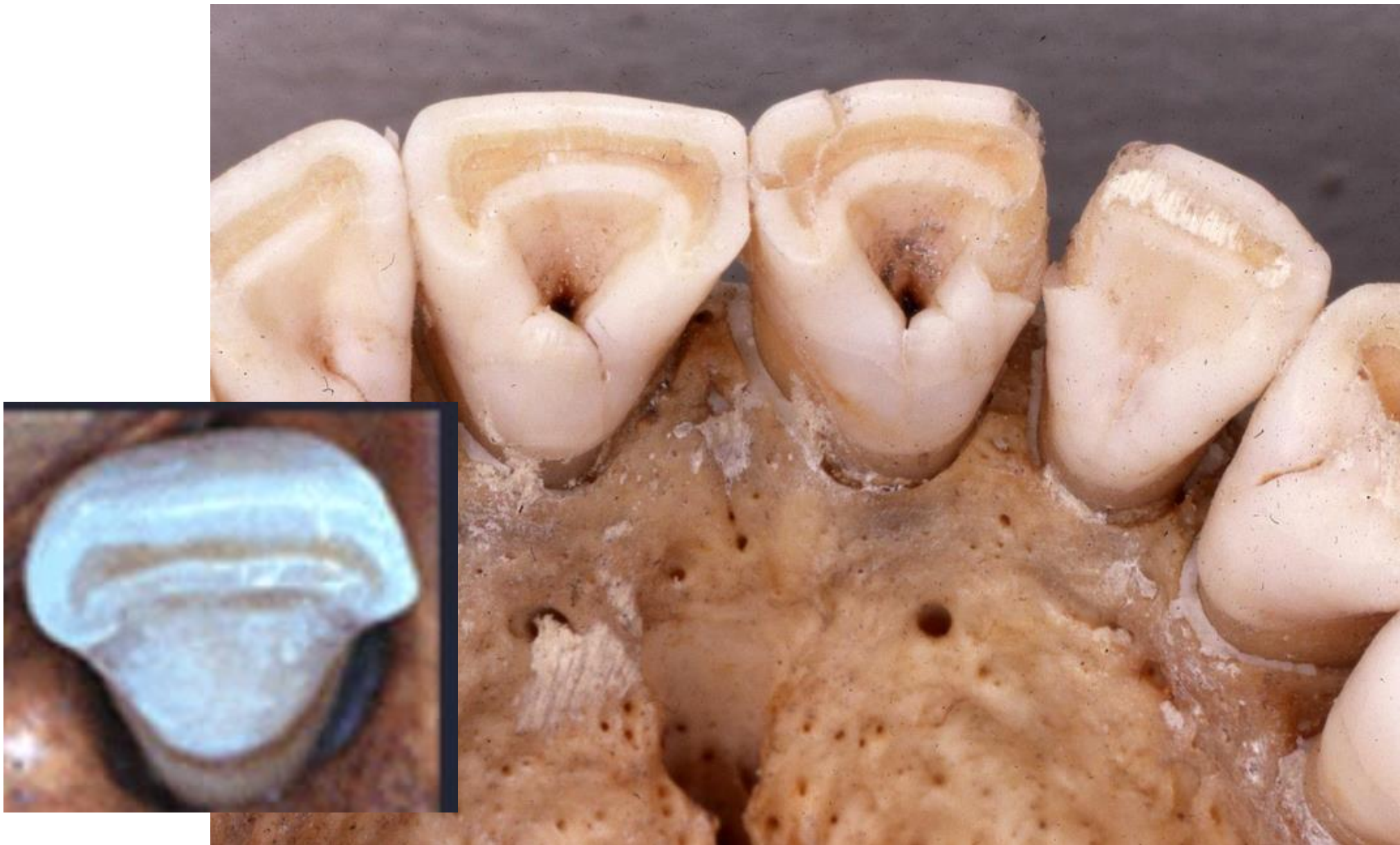
(ii)

(iii)

Etnická příslušnost

Etnická příslušnost

Etnická příslušnost

Fordisc 3.1.312 (3199): Example2.adt

File Internet Help

Example 2 Analysis Header FDB Process

FDB Howells Postcranial Results Options

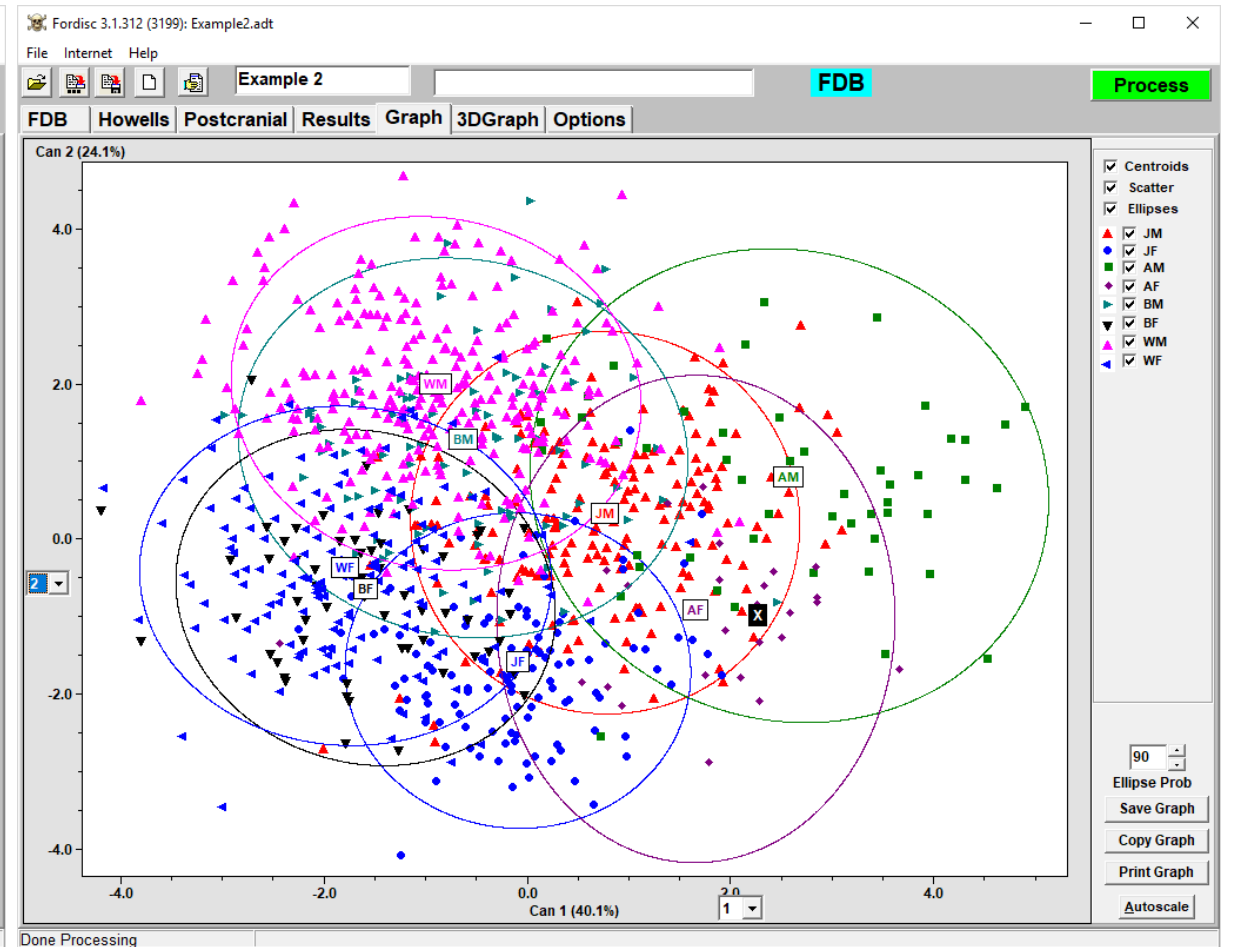
All Females All Males Clear All

White Ms ☒ White Fs ☒ Black Ms ☒ Black Fs ☒ Hispanic Ms ☐ Hispanic Fs ☐ Guatemalan Ms ☐
American Indian Ms ☐ American Indian Fs ☐ Japanese Ms ☐ Japanese Fs ☐ Vietnamese Ms ☐ Chinese Ms ☐

Cranium	Use	Cranium	Use	Mandible	Use
Maximum Ln (GOL) 168	☐	Nasal Height (NLH) 54	☐	Chin Height (GNI)	☐
Max Cranial Br (XCB) 144	☐	Nasal Br (NLB) 26	☐	Ht at Mental Foramen (HMF)	☐
Bizygomatic Br (ZYB) 138	☐	Orbital Br (OBB)	☐	Br at Mental Foramen (TMF)	☐
Basion-Bregma Ht (BBH) 138	☐	Orbital Ht (OBH)	☐	Bigonial Br (GOG)	☐
Basion-Nasion Ln (BNL) 94	☐	Biorbital Br (EKB)	☐	Bicondylar Br (CDL)	☐
Basion-Prosthion Ln (BPL) 96	☐	Interorbital Br (DKB) 20	☐	Minimum Ramus Br (WRB)	☐
Palate Br (MAB) 67	☐	Frontal Chord (FRC) 108	☐	Mandibular Ln (MLN)	☐
Palate Ln (MAL) 53	☐	Parietal Chord (PAC) 114	☐	Max Ramus Ht (XRH)	☐
Biauricular Br (AUB) 126	☐	Occipital Chord (OCC) 94	☐	Mandibular Angle (MAN)	☐
Upper Facial Ht (UFHT) 71	☐	Foramen Magnum Ln (FOL) 45	☐		
Minimum Frontal Br (WFB) 94	☐	Foramen Magnum Br (FOB) 25	☐	Nasion Angle (NAA) 70	☐
Upper Facial Br (UFBR)	☐	Mastoid Ht (MDH) 25	☐	Prosthion Angle (PRA) 67	☐
Blasterionic Breadth (ASB)	☐	Midorbital Width (MOW)	☐	Basion Angle (BAA) 44	☐
Zygomaxillary Br (ZMB)	☐			Nasion Angle (NBA) 86	☐
				Basion Angle (BBA) 51	☐
				Bregma Angle (BRA) 43	☐

Use All Use None Clear Data

Ready

Individuální identifikace

Individuální identifikace

Nález

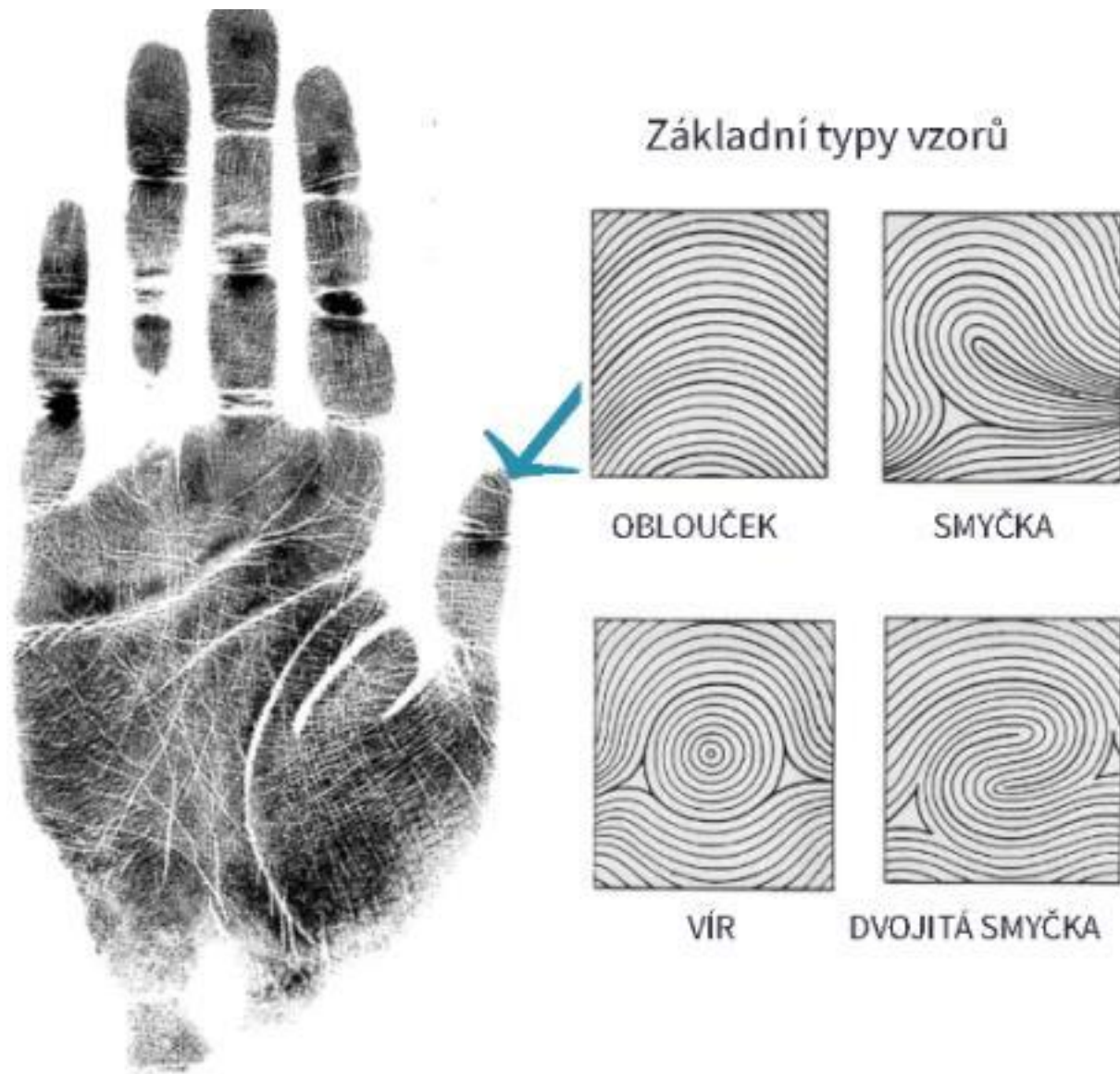
vs.

Záznamy ze života jedince

Živí lidé

- **otisky prstů**

Živí lidé

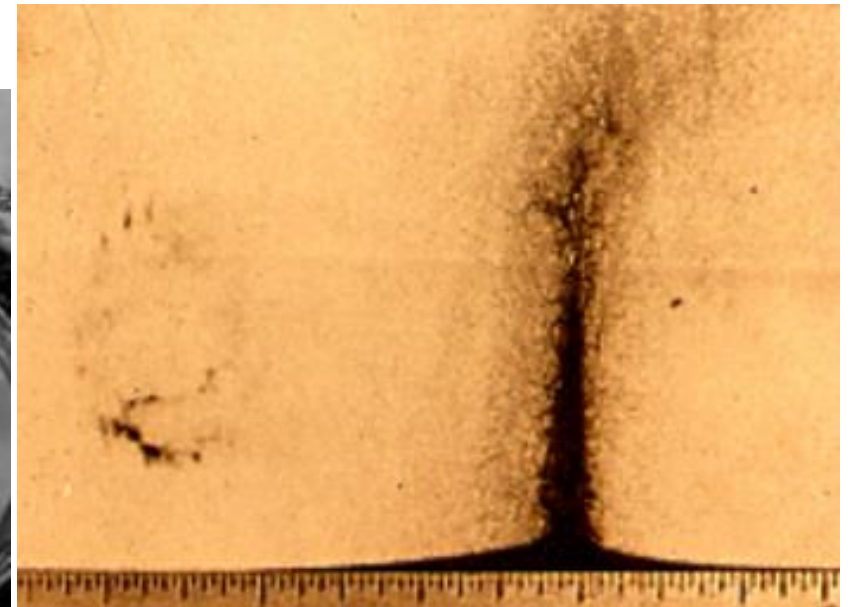
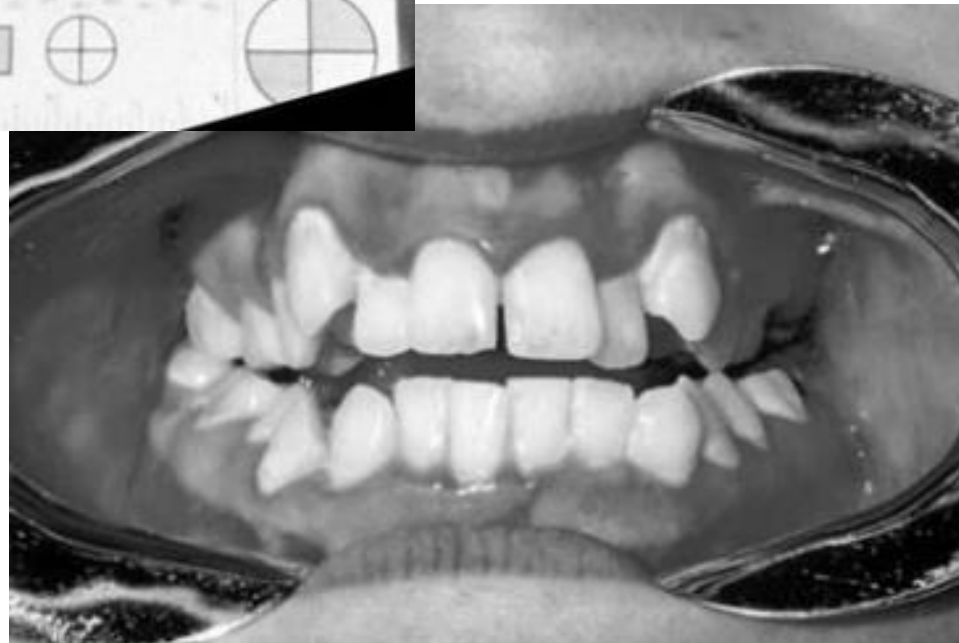
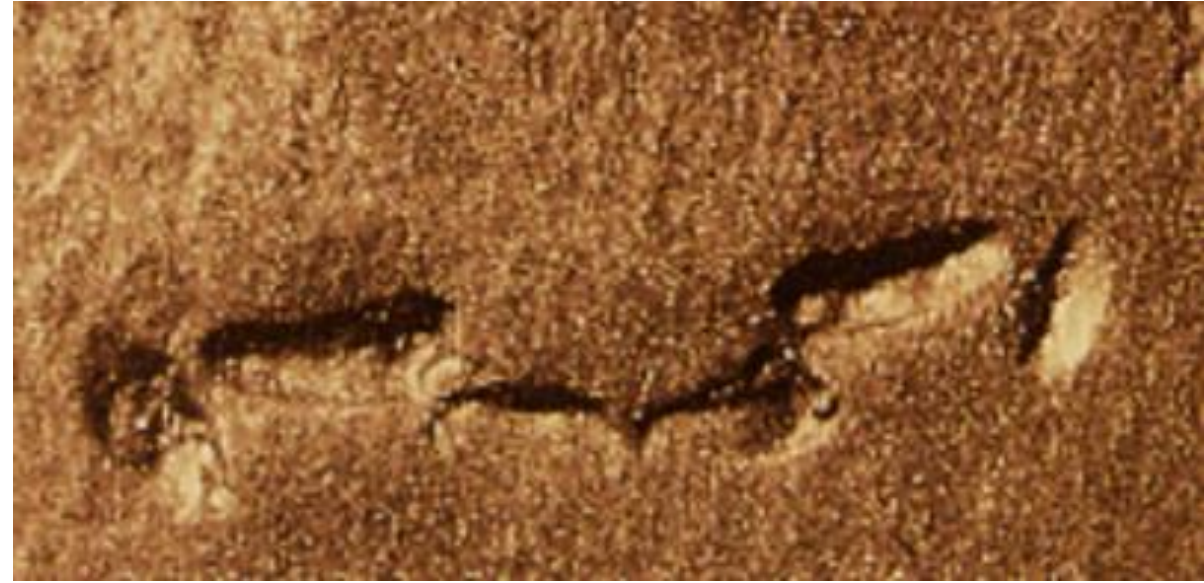
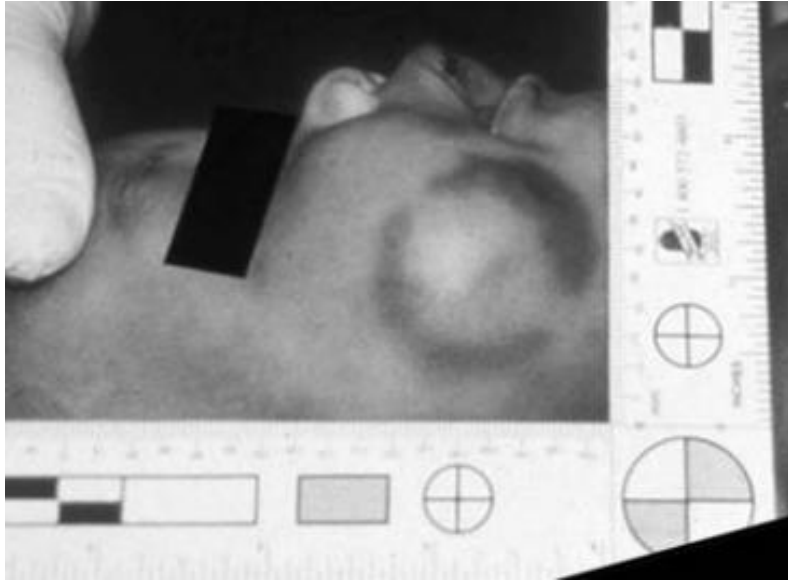
- **vražda Zdeny Minaříkové**

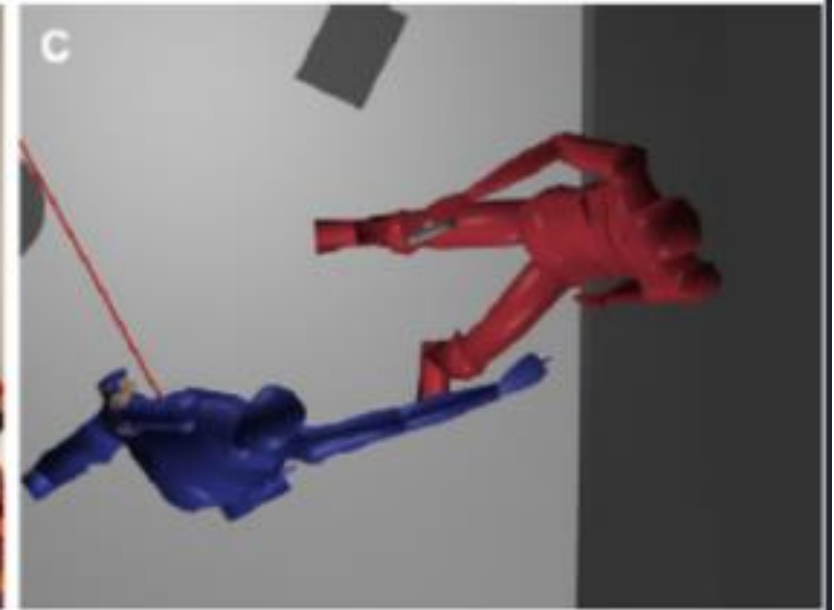
Živí lidé

- otisky zubů

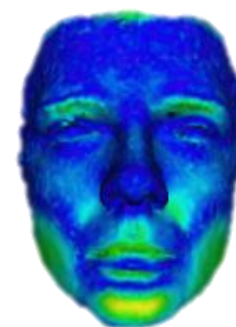
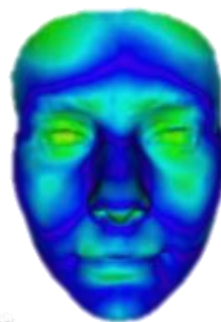
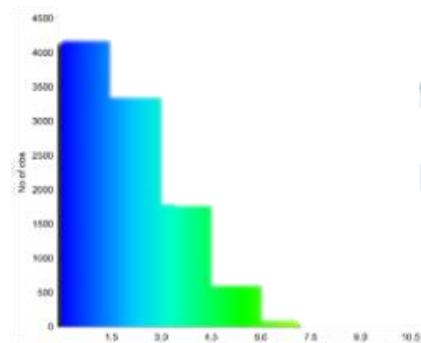
Živí lidé

- simulace událostí

Živí lidé

Ideální výsledek?

